

VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

DE RAAD

ZITTING 2019-2020

Nr. 8

INTEGRAAL VERSLAG

Vergadering van vrijdag 6 maart 2020

Ochtendvergadering

INHOUD

BERICHTEN VAN VERHINDERING 3

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59) 3

van mevrouw Bianca Debaets aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de uitstroom van leerlingen die zich niet opnieuw inschrijven in het onderwijs

Sprekers: Bianca Debaets – Gilles Verstraeten – Sven Gatz, collegelid

van de heer Gilles Verstraeten aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende het overleg met Vlaams minister Ben Weyts over meertaligheid

Sprekers: Gilles Verstraeten – Arnaud Verstraete – Khadija Zamouri – Els Rochette – Jan Busselen – Sven Gatz, collegelid

van de heer Mathias Vanden Borre aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, betreffende het sportbeleid van de Vlaamse Gemeenschapscommissie

Sprekers: Mathias Vanden Borre – Lotte Stoops – Pascal Smet, collegelid

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN 19

ACTUALITEITSDEBAT (R.v.O., art. 60, 5, c) 19

- Actualiteitsvraag van de heer Arnaud Verstraete aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, over de intentie van de Vlaamse Regering om een bindende taalttest in te stellen als toelatingsvoorwaarde voor het lager onderwijs

- Actualiteitsvraag van mevrouw Khadija Zamouri aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende het voorstel van Vlaams minister Ben Weyts om een taalttest in te voeren voor kleuters

Sprekers: Arnaud Verstraete – Dominiek Lootens-Stael – Khadija Zamouri – Gilles Verstraeten – Hilde Sabbe – Jan Busselen – Sven Gatz, collegelid

ACTUALITEITSVRAAG (R.v.O., art. 60) 27

van de heer Dominiek Lootens-Stael aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende het opzetten van een overlegstructuur met leerkrachten en directies om de kwaliteit van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel te versterken

Sprekers: Dominiek Lootens-Stael – Sven Gatz, collegelid

SAMENGEVOEGDE INTERPELLATIE EN VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59, 6, c) 30

- Interpellatie van de heer Jan Busselen tot mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, met betrekking tot de mogelijke sluiting van Foyer Bodegem

- Vraag om uitleg van mevrouw Els Rochette aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, met betrekking tot de dreigende sluiting van daklozenopvang Foyer Bodegem

- Vraag om uitleg van mevrouw Khadija Zamouri aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, met betrekking tot Foyer Bodegem

Sprekers: Jan Busselen – Els Rochette – Khadija Zamouri – Cieltje Van Achter – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59) 38

van mevrouw Khadija Zamouri aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, betreffende het Coronavirus Covid-19

Sprekers: Khadija Zamouri – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter

BIJLAGEN 41

TREFWOORDENREGISTER 42

8ste vergadering

Vergadering van vrijdag 6 maart 2020

OCHTENDVERGADERING

De vergadering wordt om 9.40 uur geopend.

Voorzitter: de heer Fouad Ahidar

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De voorzitter: De heer Pepijn Kennis is verontschuldigd wegens gezondheidsredenen. Mevrouw Soetkin Hoessen is met bevallingsrust.

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59)

De uitstroom van leerlingen die zich niet opnieuw inschrijven in het onderwijs

Mevrouw Bianca Debaets (CD&V): Ondanks de vele inspanningen die de Vlaamse Gemeenschap en de VGC leveren om het Nederlandstalige onderwijs in Brussel te promoten en verder te versterken, en ondanks alle beschermende maatregelen zoals de leerplicht, is het zo dat heel wat jongeren hun schoolopleiding niet afmaken en – meer nog – zelfs uit het systeem verdwijnen.

Ik heb het VGC-Bestuursakkoord er nog eens op nageslagen, maar er wordt daaraan geen concrete passage gewijd. In het Brusselse Regeerakkoord is dan weer wel een artikel opgenomen omtrent het voorkomen dat jongeren in moeilijkheden afhaken op school en de strijd tegen schoolsegregatie. Daarin wordt onder meer gewag gemaakt van het feit dat 45 % van de Brusselse leerplichtige jongeren risico loopt op schooluitval. Dat is erg veel. Daarbij zou 15 tot 20 % van de jongeren effectief de school verlaten zonder diploma secundair onderwijs.

Hoeveel leerplichtige jongeren waren er tijdens de afgelopen jaren ingeschreven in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel? Het lijkt me interessant om die gegevens op te splitsen per schooljaar. Hoeveel leerplichtige kinderen waren er tijdens diezelfde periode niet ingeschreven, dus noch in het Nederlandstalig, noch in het Franstalig onderwijs? Welk aandeel vormen zij van het totale aantal leerplichtige kinderen?

Hoeveel leerplichtige leerlingen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel overschrijden de grens van 30 (in het voltijds onderwijs) of 20 halve dagen (in het deeltijds onderwijs) onwettige afwezigheid? Hoe verhouden die cijfers zich ten opzichte van de rest van de Vlaamse Gemeenschap?

Hebt u zicht op het totale aantal leerplichtige leerlingen die uitgestroomd zijn uit het Nederlandstalig onderwijs in Brussel en zich niet hebben ingeschreven in een andere school? Kent u de redenen daarvoor?

Welke acties plant u om het schoolverzuim én de schooluitval – het gaat hier tenslotte om 2 verschillende zaken – proactief tegen te gaan? Een 10-tal jaar geleden stelde ik de vraag, en ik herinner me voor de vuist weg dat er toen 300 Brusselse jongeren niet in een Nederlandstalige noch in een Franstalige school waren ingeschreven. Dat waren leerplichtige jongeren die daadwerkelijk door de mazen van het net glipten.

Welke maatregelen neemt u om deze problematiek zowel reactief aan te pakken, door de jongeren in kwestie te stimuleren om opnieuw naar school te gaan, als repressief door onwettige afwezigheden te bestraffen?

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): De cijfers die mevrouw Bianca Debaets vermeldde, zijn hallucinant. Een op vijf Brusselse jongeren zou de school verlaten zonder diploma secundair onderwijs. Dat is een ramp. Vooral voor hen, maar ook voor de samenleving. We weten dat er in het verleden grote verschillen waren binnen Brussel, dus ik ben zeer geïnteresseerd in de informatie die mevrouw Bianca Debaets opvroeg.

We moeten het probleem van schooluitval en schoolverzuim breed bekijken. In veel gevallen is dit te wijten aan een gebrek aan motivatie, dat om verschillende redenen kan ontstaan. Het kan ook te wijten zijn aan leervertraging, waardoor men niet meer mee kan en de zin ervan niet meer inziet. In 2018 had nagenoeg 30 % van de Brusselse leerlingen tijdens de schooltijd minstens 2 jaar vertraging opgelopen. Een maatregel om dat tegen te gaan is om vanaf een jonge leeftijd te blijven inzetten op de Nederlandse taal. De kans op leerachterstand wordt zo geminimaliseerd. Tegelijkertijd kunnen we meer inzetten op duaal leren, waardoor leerlingen warm worden gemaakt voor de arbeidsmarkt.

Verder sluit ik me aan bij de vragen van mevrouw Bianca Debaets.

Collegelid Sven Gatz: Eerst zal ik ingaan op de gevraagde cijfers. De controle op de leerplicht in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt uitgeoefend door de Gemeenschappelijke Cel, waarin vertegenwoordigers zitten van de Franse en Vlaamse Gemeenschap. Die controle gebeurt jaarlijks op basis van het Rijksregister. De cijfers die worden opgevraagd worden jaarlijks, met enige vertraging en na controle door beide Gemeenschappen, door het Vlaams Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI) gepubliceerd in het digitale jaarrapport voor de controle op de leerplicht. Dat rapport is getiteld: “Wie is er niet als de schoolbel rinkelt?” Dit rapport is te vinden op www.agodi.be.

De recentste volledige cijfers zijn van het schooljaar 2018-2019. Wat betreft de evolutie van de cijfers gedurende de voorbije 5 jaar kan ik kort stellen dat er in het schooljaar 2014-2015 162.480 leerplichtige kinderen en jongeren woonden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Daarvan waren 4.260 kinderen en jongeren, of 2,62 %, niet ingeschreven in een onderwijsinstelling van de Vlaamse of Franse Gemeenschap. Bijkomend wordt onderzocht of zij dan in een private school, een Europese school of in thuisonderwijs zitten. In het schooljaar 2018-2019 woonden er 174.711 leerplichtige kinderen en jongeren in Brussel. Daarvan waren er 5.050, of 2,89 %, niet ingeschreven.

In het Nederlandstalig Brussels onderwijs zaten in het schooljaar 2014-2015 30.379 leerplichtige leerlingen. In het schooljaar 2018-2019 waren dat er 33.946. Op te merken valt dat leerplichtige kinderen en jongeren die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wonen er niet noodzakelijk naar school gaan. Omgekeerd is het zo dat leerplichtige leerlingen in het Nederlandstalig onderwijs niet noodzakelijk in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wonen. Er is dus niet altijd een exact verband tussen deze gegevens.

Ik kan vooral vaststellen dat het onderwijs in Brussel de voorbije jaren enorm gegroeid is en dat de inspanningen van het onderwijs en de onderwijspartners resultaten boeken. De VGC investeerde de voorbije jaren in heel wat initiatieven om schoolverzuim en ongekwalificeerde uitstroom tegen te gaan. Wij zullen dat zeker blijven doen. Meer gedetailleerde cijfers zullen worden nagestuurd.

Aangaande de 2de vraag van mevrouw Bianca Debaets, betreffende de cijfers over problematische en onwettige afwezigheden, kan ik melden dat deze gegevens eveneens terug te vinden zijn op de website www.agodi.be. Die cijfers kunnen ook worden nagestuurd.

In deze Raad komt dit thema regelmatig aan bod. We moeten ons hoeden voor vergelijkingen zonder de context juist te duiden. Een vergelijking tussen Brussel en “de rest van Vlaanderen” mag zeker gebeuren, maar is minder relevant dan een vergelijking tussen cijfers van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel met die van steden zoals Gent en Antwerpen. Kort samengevat, de Vlaamse Gemeenschap telde in het schooljaar 2018-2019, in zowel het gewoon als buitengewoon onderwijs, de volgende verhoudingen ‘PA30-codes’. Dit zijn leerlingen die minstens 30 halve dagen problematisch afwezig waren. In het Nederlandstalig onderwijs in Brussel lag de afwezigheid op 3,6 % van het totaal aantal leerlingen. In Antwerpen was dit 2,9 % en in Gent 4,2 %. Voor alle leerlingen in het onderwijs erkend door de Vlaamse Gemeenschap was dit 1,6 %. Men kan hier dus uit afleiden dat dit percentage in Brussel dubbel zo groot is als het Vlaamse gemiddelde. We doen het iets slechter dan Antwerpen, maar beter dan Gent.

Wat betreft het deeltijds secundair onderwijs liggen de verhoudingen anders. Onze afwezigheden liggen daar blijkbaar hoger, met 65,9 % in Brussel, 47,6 % in Antwerpen en 63,9 % in Gent. Dit staat tegenover een landelijk gemiddelde van 41,2 %. Zoals u ziet, is dit vrij hoog.

Het criterium ‘20 halve dagen problematisch afwezig’ wordt niet bijgehouden door de Vlaamse Gemeenschap.

De 3de vraag van mevrouw Bianca Debaets ging over de uitstroom. De Vlaamse Gemeenschap registreert het aantal leerplichtige kinderen of jongeren dat het Nederlandstalig onderwijs verlaat, maar verder is er geen opvolging. Dat wil zeggen dat een leerling in het Franstalig onderwijs kan zitten, maar ook in een privéschool, een Europese school of in het buitenland. Er wordt onderscheid gemaakt tussen ‘6 tot 16-jarigen’ en ‘17-jarigen en ouder’. Leerlingen uit deze laatste groep kunnen wel degelijk een diploma of kwalificatie behaald hebben. Daardoor is het voor deze groep niet noodzakelijk slecht nieuws als zij het leerplichtonderwijs hebben verlaten. Ik probeer voorzichtig te blijven.

Via de website www.agodi.be zijn de volgende gegevens terug te vinden: in het schooljaar 2015-2016 verlieten 711 ‘6 tot 16-jarigen’ het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. In het schooljaar 2017-2018 waren dat er 633. Daar merken we dus een lichte daling. Er is daarentegen een lichte stijging in de groep ‘17-jarigen en ouder’. In het schooljaar 2015-2016 verlieten 960 jongeren

van deze leeftijdsgroep het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. In het schooljaar 2017-2018 waren dat er 1.072.

Deze cijfers zijn niet op instellingsniveau beschikbaar. De VGC krijgt omwille van de privacy geen gegevens van de Vlaamse Gemeenschap die het traceren van leerlingen zouden mogelijk maken.

Wat betreft de 4de vraag kan ik aanhalen dat sinds 2016 in alle provincies en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de netwerken 'Samen tegen Schooluitval' actief zijn. In Brussel werkt dit netwerk sinds de aanvang intensief samen met de schoolbesturen, de CLB's en de onderwijspartners. Wij ondersteunen dit vanuit de VGC. Ik zal zo dadelijk enkele initiatieven opsommen.

De redenen waarom leerplichtige leerlingen afhaken zijn zeer divers, zoals de heer Gilles Verstraeten ook aangaf. In hun jaarlijkse rapportering geven deze netwerken een beeld van de voornaamste oorzaken. Duidelijk is alleszins dat de oorzaken niet alleen bij de jongeren zelf liggen. Ze kunnen ook bij hun omgeving, de ouders, de school, de buurt of hun netwerk te zoeken zijn. Er zijn leerlinggebonden oorzaken, zoals bv. een laag welbevinden in de klas of school, slachtoffers van pestgedrag of psychosociale problemen. Er zijn schoolgebonden oorzaken, zoals een verstoorde relatie tussen leerkracht en leerling of een tekort aan uren voor leerlingenbegeleiding. Er kunnen ook oudergebonden oorzaken zijn, zoals financiële, psychologische en andere problemen in het gezin of een onzeker verblijfsstatuut of woonplaats. Tot slot, zijn er nog oorzaken gebonden aan de samenleving, waaronder onzekere toekomstperspectieven of bepaalde verwachtingen van familie en vrienden.

Welke acties ondernemen wij? We hebben daarover al een aantal debatten gehad. We blijven hierop inzetten, al sluit ik niet uit dat we in de toekomst nog bijkomende zaken zullen moeten doen. Samen met de start van het netwerk 'Samen tegen Schooluitval' startte de VGC, via de vzw Triptiek - een samenwerkingsverband van de CLB's van de 3 onderwijsnetten - het initiatief KANS Centraal Meldpunt Brussel. KANS CMB heeft een bepaalde impact binnen het onderwijs. Zij staan in voor de coördinatie van preventieve acties en begeleidingstrajecten. De communicatie daarover naar de leerlingen, ouders en professionals nemen zij ook ter harte. KANS CMB organiseert een efficiënte en doelgerichte detectie van vroegtijdige schoolverlaters en een betere aanmelding en registratie. Zij zorgen via zogenaamde rondetafelgesprekken over en met leerlingen voor flexibele begeleidingstrajecten op maat.

Daarnaast zet de VGC middelen in om de werking van vzw Abrusco te ondersteunen. De vzw heeft een preventief en remediërend aanbod om jongeren die dreigen uit te vallen op school toch terug aansluiting te doen vinden bij hun reguliere schoolloopbaan. Zij kan anderzijds ook de doorstroming naar opleiding en arbeidsmarkt faciliteren.

De VGC initieerde daarnaast het programma 'LIFT Brussel' van het Centrum voor Volwassenenonderwijs (CVO) Lethas, waarbij jongeren die geen boodschap meer hebben aan leren in klas- of schoolverband, op hun eigen tempo en met de nodige begeleiding klaar worden gestoomd om te slagen voor de Centrale Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap. Zo kunnen zij hun diploma secundair onderwijs behalen.

De VGC zet ook in op innovatieve leerplekken, zoals Taalkot, om buiten de school Nederlands te leren. We ondersteunen ook de Leerwinkel van Tracé Brussel, de begeleiding van cursisten in het secundair volwassenenonderwijs of sociale en beroepsgerichte

vormingen. De VGC werkt samen met de Dienst Scholen van het agentschap *perspective.brussels* van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en geeft vanuit haar gemeenschapsbevoegdheid invulling aan de programma's voor burgerzin en de gemeentelijke programma's tegen schoolverzuim.

Aangezien de Gemeenschappelijke Cel enkel de taak heeft om gegevens over de gemeenschapsgrenzen heen te verifiëren en te publiceren, is er geen samenwerking tussen de cel en de VGC. Zij werkt wel samen met de Vlaamse overheid.

Op de 6de vraag van mevrouw Bianca Debaets moet ik antwoorden dat de VGC geen repressieve bevoegdheid heeft. Het is aan de school of andere diensten om initiatief te nemen.

We doen veel, maar we moeten nog meer doen. Gisteren was ik in het kader van mijn ronde door Brussel in de Don Bosco school. Daar werd op een aantal pijnpunten gewezen. We zullen zeker nog enkele zaken moeten doen. Er is bv. meer contact tussen de politiediensten en de school dan vroeger, maar in Sint-Lambrechts-Woluwe en Sint-Pieters-Woluwe waren er geen Nederlandstalige programma's beschikbaar. Dat is natuurlijk niet aanvaardbaar.

We merken dat er nog enkele moeilijke scharnierpunten zijn tussen Onderwijs en Welzijn. Ik zal die met collegevoorzitter Elke Van den Brandt in meer detail bekijken gedurende de komende maanden. We zullen zeker nog veel werk op de plank hebben. Men signaleert mij dat de druk op de scholen wegens problematische leerlingen niet afneemt. Die neemt eerder toe.

Mevrouw Bianca Debaets (CD&V): De cijfers stellen mij niet gerust. Zij zijn echt onrustwekkend. We moeten vaststellen dat ondanks alle inspanningen van de opgesomde organisaties de problematiek blijft toenemen. Ik wil daarmee niet beweren dat die organisaties geen goed werk leveren. Het aantal leerlingen dat niet is ingeschreven is in vergelijking met 2014-2015 opnieuw gestegen. We gaan een tandje moeten bijsteken, want we willen die cijfers natuurlijk zien dalen.

Het collegelid stelt terecht dat er moet worden gekeken naar het aantal jongeren dat les volgt op een Europese school of via thuisonderwijs. Zijn die cijfers verder uitgewerkt? Hoeveel jongeren in die 2,90 % zijn werkelijk nergens ingeschreven? Kan het collegelid dit verder verfijnen? Dit is toch belangrijk om te weten. Ik vermoed dat het aantal leerlingen dat thuisonderwijs krijgt verwaarloosbaar klein zal zijn. Dit zal niet direct tot een grote afname van dat cijfer leiden.

Belangrijk ook is de opvolging. Ik meen me te herinneren dat wanneer leerlingen nergens zijn ingeschreven, noch in de Vlaamse noch in de Franse Gemeenschap, het de gemeente is die voor de controle instaat. Het collegelid heeft daar niet naar verwezen. In hoeverre volgen de gemeenten dat ook daadwerkelijk op? De VGC heeft natuurlijk geen repressieve bevoegdheid, maar de gemeenten en de politie hebben dat wel. Hoe verloopt dat concreet in Brussel?

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): U zegt dat er in de beide Woluwes geen Nederlandstalig programma is. Bedoelt u dat het repressieve luik voor de Nederlandstalige opvolging bij de politie zit? Wat bedoelt u daar exact mee? Dat lijkt me wel straf.

Collegelid Sven Gatz: Ik wil de problematiek nog wat duidelijker schetsen. Hoewel we verschillende signalen ontvangen dat de problematiek niet af- maar toeneemt, blijven de cijfers in verhouding tot het gestegen leerlingenaantal grosso modo dezelfde. Statistisch gesproken is er een lichte stijging vastgesteld, maar van op het terrein krijgen we meer genuanceerde signalen binnen. De druk neemt niet af, maar tegelijk is er geen onrustwekkende stijging. Natuurlijk blijft elke leerling die vroegtijdig afhaakt, potentieel een probleem omwille van de mogelijke maatschappelijke gevolgen. We zullen dat pijnpunt opvolgen en nagaan wat beter kan. Momenteel breng ik de problematiek beter in kaart.

De rol van de gemeenten kan worden geraadpleegd via AGODI. De gemeenten sturen in de eerste plaats een brief naar de ouders. Rekening houdend met de alfabetiseringsgraad of de taalproblematiek maakt dat misschien niet onmiddellijk indruk. De vraag is wat de gemeente in zulke gevallen zelf actief kan ondernemen.

Gisteren is mij gesignaleerd dat er bij verschillende politiezones, en niet alleen in de zone in Woluwe/Montgomery, een goed programma bestaat om dichter bij scholen aanwezig te zijn en zelfs om sommige punten op de scholen te komen verduidelijken. Dat moet natuurlijk worden opgevolgd en dat ga ik ook doen. In de Don Bosco school zei men me gisteren dat een dergelijk programma in die specifieke zone niet bestond. Dat is een probleem. Ik zal in dat verband de nodige stappen zetten. Het heeft niet alleen met de taalproblematiek in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te maken, maar ook met het feit dat we met vereende krachten een antwoord moeten bieden. Dat wil ik met de betrokken scholen goed opvolgen.

Mevrouw Bianca Debaets (CD&V): Ik zal mijn vraag over de gemeenten ook aan de Brusselse minister-president stellen want ik begrijp wel dat een brief naar de ouders sturen geen effect heeft. We moeten ons misschien spiegelen aan wat men in Nederland doet. De stadsmariniers stappen naar de gezinnen zelf en interpellieren de ouders waarom hun kind meer dan 30 dagen onwettig afwezig is. Blijkbaar maakt men er zich in Brussel vanaf met een brief naar de ouders goed wetende dat die brief naar alle waarschijnlijkheid in de prullenmand verdwijnt zonder enige opvolging. Dat is natuurlijk problematisch. Jongeren zonder enig diploma of getuigschrift secundair onderwijs kunnen niet aan een verdere opleiding beginnen of vinden moeilijk werk. Daarom is het in het belang van de jongeren zelf om wat strenger op te treden.

- *Het incident is gesloten.*

Overleg met Vlaams minister Ben Weyts over meertaligheid

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Mijn vraag is enigszins overlappend omwille van de complexiteit van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de gemeenschapsinstellingen die hier actief zijn. In de Brusselse Hoofdstedelijke Regering bent u als minister bevoegd voor de Promotie van Meertaligheid. Met deze functie wil u onder meer de meertaligheid in het onderwijs in Brussel bevorderen. Aangezien onderwijs een gemeenschapsmaterie is, balanceert u op de grenzen van de bevoegdheidsverdeling.

Op 13 februari 2020 verklaarde Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts in het Vlaams Parlement dat u tijdens een overleg uw visie en doelstellingen over meertaligheid uit de doeken hebt gedaan. Concrete projecten of voorstellen zou u nog niet hebben voorgelegd.

Intussen zouden er wel gesprekken lopen tussen de administraties van de verschillende regeringen, waarbij ook de VGC betrokken is.

Begin december 2019 is een oriënteringsnota gepresenteerd met de centrale doelstelling dat elke Brusselse jongere op 18-jarige leeftijd zowel het Nederlands, het Frans als het Engels moet beheersen. Als N-VA zijn wij ervan overtuigd dat een degelijke kennis van meerdere talen een verrijking is voor het individu én voor de samenleving, zeker in Brussel. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kent met het Nederlands en het Frans al 2 officiële talen, dus kan de focus best eerst op de talen met een wettelijk statuut worden gelegd. Dat is ook de mening van de Vlaamse ministers Ben Weyts én Benjamin Dalle.

De kennis van de Nederlandse taal versterken is in Brussel geen overbodige luxe. In 2019 zei amper 16 % van de Brusselaars het Nederlands goed te beheersen. Flagrant inbreuken tegen de taalwetgeving bij politie, gemeentediensten en rust- en ziekenhuizen zijn dagelijkse kost voor de Brusselse Vlamingen. Het is dan ook teleurstellend dat u in uw nota met geen woord rept over de naleving van de taalwetten. Voor ons begint meertaligheid met respect voor de wettelijke tweetaligheid, en niet andersom.

Hoe verliep het overleg met Vlaams minister Ben Weyts? Hoe reageerde de minister op uw visie en doelstellingen over meertaligheid? Wat hebt u uit dit overleg geleerd?

Plant u concrete projecten met betrekking tot meertaligheid in het Brusselse Nederlandstalig onderwijs? Gaat u de geplande projecten in een opvolggesprek met Vlaams minister Ben Weyts bespreken?

Worden er momenteel projecten rond meertaligheid besproken tijdens de overlegvergaderingen met de administraties van de andere regeringen?

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Wij staan zeer positief tegenover het voornemen van het College om de meertaligheid in Brussel te prikkelen en te versterken. Ik leid uit de vragen van collega Gilles Verstraeten bezorgdheid af over een mogelijke achteruitgang van de kwaliteit van het Nederlands. Dat is helemaal niet aan de orde. Normaal gesproken kan een meertalige benadering veeleer een versterkende werking op het Nederlands uitoefenen. De taalcapaciteit van de leerling kan er alleen maar baat bij hebben. Dat is tenminste hoe wij er tegenover staan. We zijn ook benieuwd naar de feedback die u van de Vlaamse minister hebt gekregen. Ik wil graag horen welke concrete projecten eraan komen.

Kunt u ons bevestigen dat de VGC binnen het kader van de bevoegdheden de vrijheid heeft om in Brusselse scholen aan de slag te gaan met tests en experimenten en dat ook zal doen? Wat wordt er concreet op touw gezet de komende jaren?

Wij moedigen u in ieder geval aan om dit denkspoor verder te ontwikkelen. De officiële taalwetgeving is er wel natuurlijk, maar we moeten ons in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel niet noodzakelijkerwijze tot het Nederlands en het Frans beperken. Er kan veel meer aan bod komen en we moedigen u aan om dat vooral te doen.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): De vraag over meertaligheid in Brussel is interessant. De nieuwe bevoegdheid is een belangrijk initiatief. In de bevoegde commissie van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement was iedereen het erover eens om verder in te spelen op het thema van de meertaligheid. We blijven dat steunen. U zei toen niet te snel van stapel te

willen lopen. U wou het weldoordacht aanpakken. U zou werkgroepen aan het werk zetten en binnenkort met projecten voor de dag komen. Wat is sindsdien concreet gebeurd dat in het kader van onze VGC-bevoegdheden relevant kan zijn?

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-sp.a): De vraag over meertaligheid is gesteld in de optiek dat 2 talen, het Frans en het Nederlands, voldoende zijn. Wij vinden dat vreemd omdat die visie weer schotten optrekt in plaats van meertaligheid te omarmen. Wij zijn uiteraard een groot voorstander van meertaligheid en willen die ook stimuleren. Voor jongeren zou het goed zijn om drie- of meertalig te zijn, al was het maar omwille van de kansen op een baan in de Europese wijk.

Meertaligheid vergt uiteraard extra inspanningen van de leerlingen, de leraren en de schoolteams, maar dat zal zeker op termijn vruchten afwerpen. Een ander beleid ten aanzien van Cultuur en Sport en politieke vertegenwoordiging is ook wenselijk. We moeten deze domeinen ook openstellen voor andere talen. Ik sluit mij aan bij de andere vragen, zoals de vraag over het overleg met Vlaams minister Ben Weyts. Voorts steunen we u op de weg naar meer meertaligheid in Brussel.

De heer Jan Busselen (PVDA): We steunen de ontwikkeling van initiatieven voor meertaligheid. Meertaligheid op de arbeidsmarkt en in de sociale omgang is alleen maar positief. Meertaligheid kent een andere leercurve dan de traditionele lineaire leercurve die we soms voor ogen hebben. In het begin merkt men effectief een beperktere vooruitgang en ontwikkelt men de ene taal gemakkelijker dan de andere, maar op termijn wordt die achterstand vaak ingehaald. In die zin lijkt een taaltest zoals de Vlaamse minister voorstelt, ons niet opportuun.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Dat is een ander debat.

De heer Jan Busselen (PVDA): Dat is inderdaad een ander debat. De vraag is hoe men in Brussel meertaligheid ontwikkelt. Taalbaden kunnen zeker nuttig zijn, maar dat is niet het enige middel om meertaligheid te ondersteunen. Wordt er ook meer ingezet op kinderopvang zoals dat in Scandinavië gebeurt? Daar is de capaciteit in de kinderopvang 2 tot 3 keer groter. Hoe jonger kinderen bij een andere taal worden betrokken, hoe sneller de taal zich bij hen ontwikkelt.

Een 2de zaak is natuurlijk dat je meer moet investeren in leerkrachten en pedagogische begeleiding. De Vlaamse Regering bespaart 11 miljoen euro op de pedagogische begeleiding. Houdt u daarmee rekening en hoe wil u die besparing opvangen?

Ten 3de is de sociale mix heel belangrijk. Kinderen leren van kinderen. Hoe meer scholen gesegregeerd zijn, hoe minder taligheid kan uitgewisseld en ontwikkeld worden. Hebt u plannen om de sociale mix in de Brusselse scholen te verbeteren?

Collegelid Sven Gatz: Tijdens het overleg met Vlaams minister Ben Weyts werden verschillende punten besproken, waaronder meertaligheid. We zijn er beiden van overtuigd dat het een meerwaarde is wanneer de Brusselse jongeren tweetalig kunnen afstuderen en meerdere talen beheersen. In een van de meest kosmopolitische steden ter wereld is talenkennis een socio-economische troef en een meerwaarde op de arbeidsmarkt. We spraken ook af dat we in een volgend overleg dieper zouden ingaan op de concrete voorstellen die na een 1ste onderzoeksfase op tafel zullen liggen.

In het kader van de voorbereiding van een Plan Meertaligheid voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel, verzamelt de Administratie en het Onderwijscentrum Brussel (OCB) gegevens over de huidige initiatieven rond meertaligheid in de Nederlandstalige basis- en secundaire scholen in Brussel, de zogenaamde *mapping*.

Er wordt gepeild of scholen een specifieke werking hebben rond meertaligheid, zoals vreemde talenonderwijs, talenbewustmaking, taalinitiatie, aandacht voor thuistalen. Er gebeurt in dat kader een beknopte bevraging van de scholen via de 3 onderwijskoepels en van de onderwijsondersteuners van het OCB. Die oefening zal de initiatieven en de diversiteit van acties rond meertaligheid in kaart brengen.

Ook al is dit geen wetenschappelijk onderbouwd onderzoek, toch zal die enquête waardevolle bijkomende informatie naar boven brengen die verder mee kan vormgeven aan het beleid van de VGC en de ondersteuning door het OCB.

Scholen erkennen dat ze een meertalig publiek hebben en dat hun aanpak daaraan bijgevolg moet worden aangepast. We hebben gemerkt dat ze openstaan voor meertalige initiatieven in zoverre die verzoend kunnen worden met de lespakketten, de werkdruk enzovoort om hun leerlingen zoveel mogelijk meertalig te maken.

Werken rond meertaligheid in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel is voor alle kinderen en jongeren – ongeacht hun talige achtergrond – belangrijk. Maar vanwege die diverse achtergronden, zal er een meersporenaanpak nodig zijn. Ook de autonomie van de scholen speelt een rol om daar op verschillende manieren mee om te gaan.

Ik geef enkele voorbeelden van projecten die nu reeds lopen en die in de toekomst zeker voortgezet zullen worden. Zo is er de ondersteuning en vorming met specifieke aandacht voor talenbewustmaking, taalinitiatie, Frans in het basisonderwijs, Frans en Engels in het secundair onderwijs en dergelijke meer. Dit betekent onder andere een verkenning van aanbodgestuurde ondersteuningstrajecten, de ondersteuning van scholen die vormen van meertalig onderwijs aanbieden en het ontwikkelen van lerende netwerken inzake *Content and Language Integrated Learning* (CLIL) en Stimulerend Meertalig Onderwijs Brussel (STIMOB).

Een materiaal- en methodiekontwikkeling wordt verder uitgewerkt. Het aankoopbeleid van de onderwijsbibliotheek van het OCB helpt daarbij. De focus daarbij komt te liggen op vreemde talenonderwijs Frans en Engels in het basis- en secundair onderwijs.

Er is ook de uitwisseling van leerkrachten uit het Franstalig en Nederlandstalig onderwijs. Ook Vlaams minister Ben Weyts is daar voorstander van. Er wordt nagegaan hoe de proefprojecten geïntensifieerd kunnen worden.

Ten slotte, is er ook het omgaan met meertaligheid in de vrije tijd, zoals het ondersteunen van taalbeleid op de speelpleinen, en het inspireren en ondersteunen van lokale Brede Scholen op het vlak van taal en meertaligheid in de vrije tijd.

Wat betreft het overleg met de andere regeringen zitten we, zoals aangegeven in mijn antwoord op de vorige vraag, op dit ogenblik in de fase van de informatievergaring, de zogenaamde *mapping* met betrekking tot alle initiatieven die reeds bestaan in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Er is afgesproken dat die zullen worden afgetoetst met de Vlaamse minister zodra er nieuwe concrete voorstellen en initiatieven zijn.

We hebben momenteel gesprekken op ministerieel niveau, ook met mevrouw Caroline Désir, minister van Onderwijs van de Franse Gemeenschap. Voor het administratieve niveau is het nog te vroeg.

Voor de volledigheid wil ik wel vermelden dat het OCB contacten heeft met een aantal gemeenten over de uitwisseling van leerkrachten tussen het Nederlandstalig en het Franstalig onderwijs.

Dit is een insteek, meer specifiek vanuit VGC-perspectief. Ik doe ook de bredere oefening. We gaan binnenkort de opdracht lanceren via een lastenboek en een aanbesteding om wetenschappelijk de diepte van de verschillende taalinitiatieven in kaart te brengen in heel Brussel, niet alleen in het onderwijs, maar ook breder. Ik hoop die voor de zomer te hebben.

Ik heb dat in december 2019 ook zo aangekondigd. Daarna volgt een gedachtewisseling met de Raad. De volgende fase zal wellicht op de dag van de meertaligheid op 26 september 2020 zijn in het Brussels Hoofdstedelijk Parlement en het Europees Parlement. Hopelijk is de Raad voor Meertaligheid dan al samengesteld. Vervolgens komt er een concreter actieplan dat door het overleg met de ministers van Onderwijs verdiept moet worden. Ik probeer in mijn politieke bestaan altijd snel genoeg en niet te traag te gaan, maar ook traag genoeg en niet te snel. Het is aan u om te oordelen of ik daarin al dan niet het juiste evenwicht vind.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Ik reageer even op wat de collega's zeggen. Je moet lezen wat er staat en luisteren naar wat er wordt gezegd. In mijn vraag staat dat de N-VA ervan overtuigd is dat een degelijke kennis van meerdere talen een verrijking is voor het individu en voor de samenleving, zeker in Brussel. Uiteraard is meertaligheid een heel goede zaak en uiteraard zijn we niet tegen het onderwijzen van het Engels. Dat is ook zeer belangrijk in Brussel dat steeds internationaler wordt.

Het enige wat de N-VA zegt, is dat de uitdaging en de focus het best liggen op het Nederlands en het Frans. Er ligt heel wat werk op de plank om de kennis van die 2 talen in Brussel te verbeteren. Het Engels is uiteraard op de 3de plaats het belangrijkste. Als je Swahili, Pools en Berbers of Arabisch spreekt, dan ken je 3 zeer grote taalgroepen in de wereld en ben je fantastisch meertalig, maar daar kom je in Brussel niet zo ver mee. Vandaar zijn Nederlands, Frans en Engels de kern van de zaak.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): De samenleving evolueert.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Dat klopt, maar ik denk dat je toch in de problemen komt voor bv. de communicatie met de administraties.

Het overleg met Vlaams minister Ben Weyts is nog niet erg concreet geworden. Die *mapping* van de initiatieven in het Nederlandstalig onderwijs die het OCB onderneemt samen met de Administratie, lijkt me heel interessant. Hebt u een idee wanneer de resultaten daarvan beschikbaar zijn? Wanneer vindt er een volgend overleg met Vlaams minister Ben Weyts plaats?

Meertalige initiatieven zijn zeker belangrijk. De N-VA vindt het ook een goede zaak dat men daar versterkend probeert te werken, voor zover ze verzoenbaar zijn met de bestaande lesprogramma's en met de eindtermen.

De voorzitter: Vergeet niet dat er volgende week een commissie in het Vlaams Parlement is met Vlaams minister Ben Weyts. We kunnen daar ook vragen stellen.

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Ik vind het positief dat er een vrij grote overeenstemming was tussen de ministers. Zij zeggen allebei dat ze ervan overtuigd zijn dat tweetaligheid nodig is en meertaligheid absoluut een troef is. Minstens op het vlak van die principes lijkt er een vrij grote overeenstemming.

De duivel zit in de details. Het komt dus aan op de concrete maatregelen die in Brussel zouden worden genomen. Op dat vlak was ik heel enthousiast over de experimenten die het OCB gaat begeleiden in bepaalde gemeenten met scholen die leerkrachten zouden uitwisselen. Dat is een aanvoelen dat breed moet leven in Brussel. De taalrijkdom hier is ongelooflijk groot. Het is absurd hoe weinig daarmee wordt gedaan voor de kinderen. Er zijn perfect Franstaligen en er zijn perfect Nederlandstaligen, maar die komen met elkaar niet in aanraking in het onderwijs. Dat is een heel kunstmatige opdeling.

Het is heel hoopgevend dat er daaraan eindelijk iets wordt gedaan in de vorm van experimenten. Kunt u meer details geven over wat er concreet gebeurt? Wat is de timing? Wanneer kunnen we daarover iets meer vernemen? Voor mij is dat de weg die Brussel moet nemen. Het lijkt me evident dat er een systeem nodig is waarbij het Nederlands of het nu in een onderwijsnetwerk van de Franstalige of Nederlandstalige gemeenschap is, door een *native speaker*, een Nederlandstalige leerkracht dus, wordt gegeven en dat er omgekeerd een Franstalige leerkracht is voor het Frans. Ik ben benieuwd om daarover meer te horen.

Voor de rest begrijp ik uit uw antwoorden dat we daar voor de zomer nog eens diepgaand op terug kunnen komen. Dan zullen de resultaten van de *mapping* en van de onderzoeken gekend zijn.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Ik heb in uw antwoorden een positieve toon gehoord. Ik ben ook heel benieuwd naar de samenstelling van die Raad voor Meertaligheid. Wie zal daar allemaal inzitten? Ik heb alvast de datum van 26 september 2020, de dag van de meertaligheid, genoteerd. Wat ik ook onthoud, is dat u concrete voorstellen zal doen voor het reces. Ik zal tegen mei 2020 opnieuw een vraag stellen over de stand van zaken.

De heer Jan Busselen (PVDA): Zoals ik zei, staat de PVDA achter de ontwikkeling van meertaligheid. Ik vind dat de urgentie er niet is: kinderen wachten wel. Enorm veel studies tonen aan hoe sterk twee- en meertaligheid nodig is op de arbeidsmarkt in Brussel. Ze wachten al generaties. Er is enorm veel wetenschappelijk onderzoek. Ik heb net een paar suggesties gedaan: betaalbare kinderopvang zodat kinderen al jonger worden geïntegreerd, een goede sociale mix, meer en niet minder investeren in leerkrachten en pedagogische begeleiding. Die urgentie mis ik.

We zullen wachten tot 26 september 2020, de dag van de meertaligheid. Ik wacht ook vol spanning op het wetenschappelijke onderzoek dat u hebt besteld, maar ik ben licht ontgoocheld dat al die kennis die er nu al is, niet wordt gebruikt.

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-sp.a): Het is hoopgevend om te horen wat een rijk pallet aan initiatieven en projecten er is. Het is voor mij nieuw om dat allemaal te ontdekken, maar ik vind het fantastisch. Ik merk ook dat in gemeenten heel spontane samenwerkingen

ontstaan. In Vorst planten de Parkschool en de *Ecole en Couleurs* samen een *Tiny Forest*. Dergelijke zaken in kaart brengen, kan ook heel interessant zijn op gemeentelijk niveau.

Voor de zomer krijgen we het resultaat van die *mapping* en dan kunnen we aan de slag. Welke gemeenten beginnen al met de uitwisseling van leerkrachten?

Collegelid Sven Gatz: Ik begin met de urgentie omdat ik op uw vorige vraag niet geantwoord heb. We proberen de begeleiding van de scholen zo sterk mogelijk te maken, mijnheer Busselen, maar de VGC kan niet met communicerende vaten bepaalde besparingen allemaal op haar frêle schouders nemen. We doen wat we kunnen.

Wat betreft de urgentie moeten we op dezelfde lijn kunnen komen. In het Bestuursakkoord staat dat het College bijkomende stappen voor die meertaligheid moet zetten. Dat lukt niet op 6 en ook niet op 9 maanden. Het gaat niet over de argumenten die u terecht aanhaalt. Er zijn veel wetenschappelijke onderzoeken die het nut van de meertaligheid aantonen. Dat gaan we niet nog een keer onderzoeken. Het College is daarvan overtuigd en deze Raad in verschillende nuances is dat ook.

Deze stad moet op verschillende manieren leesbaar gemaakt worden. Inzake meertaligheid is ze dat nog niet. Wij willen met andere woorden inzicht krijgen over wie er in deze stad allemaal met meertaligheid bezig is en met welke intensiteit dit gebeurt. Dat gaan we onderzoeken. Dat lastenboek opmaken, duurt nu eenmaal wel een maand of 2, want dat zijn geen klassieke opdrachten. We moeten vervolgens de organisatie die het onderzoek zal voeren, toch wel een maand of 3 gunnen om een en ander in kaart te brengen. Met de hulp van de Administratie zullen ze alle info krijgen over het Nederlandstalig deel in het onderwijs. De kaart zal echter breder zijn. Soms verliezen we daar tijd mee, maar ik maak liever een nuttige omweg om antwoorden te krijgen dan te snel te gaan om na 3 maanden dan te moeten zeggen dat ik nog altijd niet veel meer weet. Dat is de bedoeling van deze duidelijke opbouw. Over de timing kunnen we van mening verschillen. Ik hoop dat we nog voor de zomer al minstens een stand van zaken van die *mapping* kunnen geven, want ik wil de Raad daar zoveel mogelijk bij betrekken.

Ik ga nu nog niet uiteenzetten met welke projecten, welke partners en welke gemeenten we zullen werken. Ik wil dat eerst zelf duidelijk uitmaken, om daarna alle concrete informatie te kunnen geven. Ik ga zeker geen aankondigingen doen als nog niet alles volledig rond is. Pas dan kan ik bekijken wanneer een gesprek ter zake met Vlaams minister Ben Weyts nuttig is. Dat neemt natuurlijk niet weg dat ik hem misschien al eerder zal spreken over andere thema's zoals bv. het lerarentekort.

Dit wordt zeker vervolgd. Soms moet men echter de zaken de nodige tijd geven.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Wat hier al eerder werd aangehaald door een ander raadslid, interesseert mij ook. Kan het collegelid meer uitleg geven over de contacten die het OCB heeft met gemeenten over de uitwisseling van taalleerkrachten, iets waarvoor wij altijd gepleit hebben? Wat doet het OCB daar precies en welke resultaten levert dat op?

Collegelid Sven Gatz: Ik zal die informatie schriftelijk bezorgen. Ik kan dat niet zo uit mijn hoofd zeggen.

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Zal die informatie dan aan alle raadsleden bezorgd worden?

De voorzitter: We sturen dat naar iedereen door.

- *Het incident is gesloten.*

Het sportbeleid van de Vlaamse Gemeenschapscommissie

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): De discussies in deze Raad over Onderwijs zijn altijd zeer interessant, maar we mogen niet vergeten dat we ook bevoegd zijn voor andere thema's, die minstens even interessant zijn. Een van die thema's, dat bij veel mensen ongetwijfeld na aan het hart ligt, maar hier net iets minder aandacht krijgt, is het Sportbeleid van de VGC. Daarom wil ik polsen naar de intenties van het collegelid en hem bevragen over het beleid dat de voorbije jaren gevoerd is inzake Sport.

In de Beleidsverklaring 2019-2020 van de VGC staat en ik citeer: *“Voor Sport werken we verder aan een kwaliteitsvol Nederlandstalig sportaanbod in diverse contexten. Voor de sportclubs zetten we samen met de sportfederaties specifiek in op het verruimen van de disciplines die in clubverband kunnen beoefend worden. Daarnaast tekenen we ook een kader voor de professionele ondersteuning van doorgroeiclubs uit. Bijzondere aandacht zal gaan naar het creëren van maatschappelijke meerwaarde binnen de sportclubwerking.”*

Op welke manier is het Nederlandstalig sportaanbod uitgebreid in 2019? Welke projecten zijn momenteel nog in voorbereiding? Met hoeveel sportclubs is het Nederlandstalig sportaanbod uitgebreid in 2016, 2017, 2018 en 2019?

Met welke sportfederaties is de VGC in gesprek? Pleegt het collegelid overleg met sportfederaties die hun zetel in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest hebben, maar hier amper actieve clubs hebben? Wat zijn de resultaten die hieruit reeds zijn voortgekomen? Welke initiatieven zijn momenteel in voorbereiding?

Wat verstaat het collegelid onder 'doorgroeiclubs'? Welke initiatieven worden er genomen? Hoe wordt de maatschappelijke meerwaarde geëvalueerd?

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): Ik heb het al eerder in de Commissie voor Cultuur, Jeugd en Sport aangehaald, maar ik wil blijven benadrukken dat sport een heel belangrijke verbindende functie heeft. Sport is goed voor de fysieke en mentale gezondheid, maar sport is ook vooral een ontmoeting, die over taal, religie en afkomst heen gaat. Het is bovendien een instrument dat kansen creëert.

De heer Mathias Vanden Borre stelt vragen over het Nederlandstalig sportaanbod, maar ik denk dat we vooral moeten inzetten op een meertalig en inclusief sportaanbod op maat van Brussel. Het feit dat in de sportcompetities Nederlandstalige en Franstalige clubs niet tegen elkaar spelen, sluit absoluut niet aan bij de Brusselse realiteit. Gisteren nog zag ik mevrouw Khadija Zamouri samen met collegelid Sven Gatz een meertalig balletje *sjotten*, dus ik denk dat met dit College *the game on is*. (*Glimlachjes*)

Het Bestuursakkoord belooft een samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse en de Franse Gemeenschapscommissie over, onder meer, opleiding, federaties, competities en een gezamenlijke strategie die ertoe moet leiden dat er in zoveel mogelijk sporten zoveel mogelijk Brusselse kinderen terechtkunnen in de taal van hun keuze. In antwoord op mijn vraag in oktober 2019 gaf het collegelid aan dat dit een complexe materie is. De VGC zou waar mogelijk meer een regierol opnemen op dit vlak en het overleg tussen de Gemeenschappen structureel trachten op te voeren. Kan het collegelid inmiddels hierover al iets concreter zijn? Heeft er bv. al een dergelijk overleg plaatsgevonden?

Collegelid Pascal Smet: Om meteen al op die vraag van mevrouw Lotte Stoops te antwoorden kan ik zeggen dat we eerst de begrotingsbesprekingen afwachten. Dan zullen we bekijken welke bijkomende investeringen we zullen doen. Wat het kadaster betreft, heb ik al uitgelegd dat dit volop aan de gang is. Het is wachten op de resultaten daarvan en daarna kan er, opnieuw in functie van de budgettaire mogelijkheden, bekeken worden wat er mogelijk is. Ik hoop binnenkort – eindelijk – Vlaams minister Ben Weyts te ontmoeten om over de sportinvesteringen in Brussel te praten.

Voorzitter: de heer Guy Vanhengel

We stellen absoluut positieve evoluties in het Nederlandstalig sportaanbod in Brussel vast. Tijdens het sportseizoen 2018-2019 werden er in het totaal 163 sportlessenreeksen georganiseerd voor diverse leeftijdsgroepen. Voor het seizoen 2019-2020 staan er 190 op de planning. Binnen het eigen VGC-sportaanbod is het aantal lessenreeksen toegenomen van 54 naar 56. Het aantal deelnemers bleef hetzelfde, ongeveer 800.

Ook het seniorenportaanbod groeit mee. Wegens een stijgende vraag breidt het aanbod jaarlijks uit en ook het netwerk van partners breidt uit. Dat kan dan bijvoorbeeld het gemeenschapscentrum zijn, de lokale dienstencentra, seniorenportfederaties, het Ouderenplatform, de VGC-Sportdienst enzovoort. We zijn alvast heel blij dat we deze mensen meer in beweging kunnen krijgen.

Wat het sportief vakantieaanbod betreft, werden er in het seizoen 2018-2019 106 sportkampen georganiseerd waarvan 73 door de VGC-Sportdienst met een capaciteit van 1.392 plaatsen. Voor het huidige seizoen staat de teller op 125 waarvan de Sportdienst er 86 organiseert. Er kunnen circa 1.500 mensen deelnemen. Lopende projecten en projecten in voorbereiding zijn onder meer de campagne ‘Mei is jouw sportmaand’. Tijdens deze maand zetten organisaties en clubs hun deuren open om de Brusselaar zijn of haar favoriete sporttak te laten ontdekken en hem of haar de mogelijkheid te geven in te schrijven voor het komende sportseizoen. Ten aanzien van 2019 zijn er dit jaar 12 nieuwe aanbieders, zowel clubs als organisaties, die deelnemen aan de campagne. Het sportfeest Stadskriebels in mei 2020 is eveneens het moment bij uitstek om het Nederlandstalig sportaanbod en nieuwe disciplines te leren kennen.

Naast het seniorenportaanbod trachten we ook kinderen en jongeren aan te zetten tot duurzame sportbeoefening. Dit doen we via toeleidingstrajecten vanuit Nederlandstalige scholen naar in de buurt gelegen clubs en via een intensieve samenwerking tussen clubs en de VGC-Sportdienst voor de organisatie van sportkampen. Dit doen we ook via de naschoolse initiatieven Sportsnack in het basisonderwijs en de SNS-pas in het secundair onderwijs. Op die manier bieden we de leerlingen uit het Nederlandstalig onderwijs extra sportkansen.

Terwijl de Sportsnack jaarlijks uitbreidt, is de SNS-pas helaas niet zo succesvol. Dit initiatief moet herbekeken worden.

De initiatieven rond de basissporten lopen, fietsen en zwemmen kennen tevens een stijgend succes, voornamelijk tijdens de schooluren, maar ook in de vrije tijd. Ondertussen zijn er veldlopen in de 19 gemeenten, interscolaire zwemwedstrijden, Meester op de fiets, Start2bike for kids, fietslessen voor volwassenen enzovoort.

Tussen 2016 tot en met 2019 is het aantal Nederlandstalige sportclubs ongeveer constant gebleven. In 2016 en 2017 werden er 174 sportclubs gesubsidieerd. In 2018 daalde het aantal naar 158 wegens de invoering van de nieuwe verordening waarbij de sportieve vrijetijdsclubs voortaan subsidies kregen vanuit de sociaal-culturele sector en een aantal clubs die louter aangesloten waren bij een Franstalige sportfederatie, uit de boot vielen. Dit gaat dan over de schaak- en damclubs en andere denksporten. In 2019 is er weerom een stijging van 158 naar 160. Voor het seizoen 2019-2020 hebben er 184 clubs een aanvraag ingediend voor erkenning en subsidiëring.

Momenteel is de VGC met verschillende sportfederaties in overleg. Ik overloop de lijst:

- met Basketbal Vlaanderen over de organisatie van initiator en instructor basketbal en over de ondersteuning 3x3 Masters op 11 juli 2020;
- met Volley Vlaanderen over een nieuw project smashvolley, gekoppeld aan een match van Yellow Tigers in Brussel, over de toeleiding naar en een structurele samenwerking met Brussels Volley;
- met de Vlaamse Zwemfederatie over de administratieve software Assist en eventueel over de ontsluiting van dit pakket naar andere Brusselse sportclubs en over de organisatie van wedstrijden;
- met Parantee-psylos over de ondersteuning van Brusselse G-sportclubs, het meehelpen oprichten van G-sportwerkingen, de organisatie van vormingen, de organisatie van de sportdag Move it in Brussel en het mee promoten van allerlei activiteiten. Deze federatie is ook lid van het overlegplatform G-sport Brussel en organiseert ook 1 keer per jaar een studiedag waaraan de VGC deelneemt.

Naast gesprekken met sportclubs is er ook regelmatig overleg met een aantal koepels binnen het sociaal-cultureel werk, vooral dan inzake senioren sport, zoals de Federatie Onafhankelijke Senioren, om op die manier het aanbod uit te breiden.

De VGC-Sportdienst voert gesprekken met een aantal federaties:

- met Okra Gewest Brussel over de ondersteuning van Brusselse 50+-clubs en over de samenwerking rond senioren sportaanbod. Zij verzorgen ook een aanbod tijdens Stadskriebels;
- met S-Sport/Recreas. Deze federatie is lid van het overlegplatform G-sport Brussel. Zij geven voortaan Boccia-initiatie op Stadskriebels.

Voetbal Vlaanderen heeft enkele actieve clubs in Brussel in functie van Futbolista – dat zijn toeleidingstrajecten voor het meisjesvoetbal – en in functie van de afstemming met de Franstalige federatie over de overgang naar Voetbal Vlaanderen van zaalvoetbalclub Alba Cars.

De gesprekken met Cricket Vlaanderen staan in functie van infrastructuur.

Er zijn initiatieven in voorbereiding met de Vlaamse Ju-jitsu Federatie in functie van de organisatie van de opleiding aspirant-initiator ju-jitsu en met Volley Vlaanderen in functie van het opzetten van een nieuw aanbod beachvolleybal.

De heer Mathias Vanden Borre vraagt wat “doorgroeiclubs” zijn? Dat zijn sportverenigingen met een kwalitatieve werking, waar er een aanbod is voor jong en oud op recreatief en – waar mogelijk – ook op competitief niveau en die een belangrijk maatschappelijk engagement aan de dag leggen. Net door dat engagement maken doorgroeiverenigingen het verschil met andere, klassiekere sportclubs. Doorgroeiverenigingen zijn zich bewust van de leefwereld van hun doelpubliek en spelen hierop in. Ze ontwikkelen een sportprogramma dat verbonden is aan andere levensdomeinen zoals Onderwijs, Huisvesting of Jeugdhulpverlening. De sociale en sportieve ontplooiing gaan hand in hand. Naast het sportieve kader bieden dergelijke clubs ook een pedagogisch kader aan.

Een mooi voorbeeld is de meisjesbasketclub van de Foyer in Sint-Jans-Molenbeek. Net als in alle clubs leidt men daar de meisjes en dames in de eerste plaats op tot goeie basketbalspeelsters. Doch anders dan in de meeste clubs hebben ze een 2de doel voor ogen: de ontwikkeling van het gevoel van eigenwaarde bij al hun speelsters. Die laatsten komen niet altijd, maar wel vaker uit een maatschappelijk kwetsbaar milieu, zodat zij vanuit dat zelfvertrouwen meer open en met meer respect in de wereld kunnen staan. Zo vestigt men extra aandacht op het ontwikkelen van sociale vaardigheden. Voor deze organisaties voorziet de VGC in een heel gamma van ondersteuningsmaatregelen. Op de eerste plaats is er de basisondersteuning waarop alle clubs een beroep kunnen doen. Dit behelst zowel financiële ondersteuning als ondersteuning op het vlak van vorming, logistiek, communicatie enzovoort.

Er wordt daarnaast ook ingezet op professionele ondersteuning. Sinds 2017 zijn er 3 voltijdse lokale sportclubondersteuners actief om sportclubs te ondersteunen. Die helpen mee om een actieplan op te stellen en om proefprojecten te begeleiden vanuit de VGC-Sportdienst teneinde de professionalisering binnen die clubs mogelijk te maken en zo uit te groeien tot een doorgroeiclub.

Het is niet altijd evident om een maatschappelijke meerwaarde te creëren binnen sportclubs. Daarom stapten we eind 2019 in een proefproject van de sportsector rond impactmeting. Dit project wordt getrokken door ISB en de Sociale Innovatiefabriek, met medewerking van de VUB. We hebben ook indicatoren opgenomen in convenanten om te proberen de maatschappelijke meerwaarde te meten. Dat is het geval bij BBJA, BIS Foyer en Les Gazelles de Bruxelles.

Het moge duidelijk zijn dat het VGC-College niet stilzit. Dagelijks nemen er duizenden mensen deel aan het Nederlandstalig sportaanbod in onze hoofdstad. Daarop mogen we met zijn allen best trots zijn. Want sport en beweging maken Brusselaars immers tot gelukkige Brusselaars.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik dank het collegelid voor zijn sportief antwoord. Uiteraard was de eerste bedoeling van mijn vraag om ervoor te zorgen dat het aanbod uitgebreid wordt. Het collegelid stelt dat te doen, maar toch voelt hij zich aangespoord om Vlaams minister Ben Weyts nogmaals te contacteren. Als dat het positieve resultaat is van deze vraag, dan ben ik daarmee zeer blij, want een goed sportaanbod is belangrijk voor iedereen. Dat hoeft geen betoog.

Voorzitter: de heer Fouad Ahidar

Het collegelid zei dat de VGC sportlesreeksen organiseert voor een 800-tal deelnemers. Dat lijkt me niet zo waanzinnig veel. Kan het collegelid daarover wat meer duiding geven?

Ik onthoud vooral een aantal positieve elementen, bv. met betrekking tot het overleg met de sportfederaties. Ik denk dat dat heel belangrijk is. Als we het sportaanbod echt structureel willen uitbreiden, zullen we daarop extra moeten inzetten. Ik vind dat we dan ook verder moeten kijken dan enkel naar evenementen. Het is natuurlijk goed om evenementen te organiseren, maar het zou nog beter zijn om een structurele verankering te hebben.

Het collegelid zegt dat het aantal sportclubs doorheen de jaren vrij stabiel blijft. Ik denk dat we moeten bekijken hoe we, met de hulp van een aantal sportfederaties, groeicijfers kunnen aantekenen. Ik weet niet wat op dit vlak de ambitie is van het collegelid en of hij cijfers hierop durft te plakken, maar ik zou graag kunnen vaststellen dat het aantal sportclubs gestaag groeit.

Sport vereist natuurlijk ook een zekere investering. We hebben de discussie al gevoerd met betrekking tot Coovi. Ik ben 'hiernaast' aan het uitzoeken hoe de vork precies in de steel zit. Het is toch opmerkelijk dat een van de grootste investeringen in sportinfrastructuur in Brussel zoveel vertraging oploopt. Dat vind ik echt betreuenswaardig.

- *Het incident is gesloten.*

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: De actualiteitsvragen van mevrouw Bianca Debaets en mevrouw Els Rochette aan collegelid Sven Gatz over de zij-instromers in het Nederlandstalig onderwijs worden uitgesteld naar de Commissie voor Onderwijs en Scholenbouw van 18 maart 2020.

ACTUALITEITSDEBAT (R.v.O., art. 60, 5, c)

De intentie van de Vlaamse Regering inzake een bindende taaltest voor kleuters

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Een tijdje geleden voerden we hier al een debat over de mogelijkheid om een taaltest in te voeren. Bij die gelegenheid zijn we tot een vorm van consensus gekomen. Die consensus ging over de inschatting dat taaltests aangewezen kunnen zijn in het kader van een begeleiding en van een uitgesproken bedoeling om het traject van een leerling zo goed mogelijk te laten verlopen. Aldus zou er beter ingeschat kunnen worden welke specifieke pedagogische behoeften er zijn om daarvoor een aangepast pakket aan te reiken.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): U spreekt nu wel over een consensus, maar dan bedoelt u ongetwijfeld een consensus binnen de meerderheidspartijen?

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Inderdaad, dat is een goede precisering. Ik ging toen akkoord met de interpretatie van het collegelid. (*Opmerkingen van de heer Dominiek Lootens-Stael*) Er was alleszins sprake van overeenstemming tussen Groen en het collegelid daarover.

Gisteren raakte echter bekend dat Vlaams minister Ben Weyts overweegt om een decreetswijziging door te voeren waarbij de taalttest niet enkel een verplichting is, maar ook een voorwaarde om van het kleuteronderwijs naar het lager onderwijs te mogen gaan. Als dit plan doorgang vindt, betekent dit dat er een bepaald niveau wordt vastgelegd dat een leerling moet behalen om niet het jaar te moeten overdoen of om niet een andere verplichte maatregel te moeten volgen.

De respectieve koepels formuleerden al uitgesproken kritiek op of hadden minstens fundamentele vragen bij dat voorstel. Ook bij de meerderheidspartijen in het Vlaams Parlement was er behoorlijk wat commotie over dat plan. Was het collegelid op de hoogte van dat voorstel? Werd zijn mening hierover gevraagd bij het overleg met zijn Vlaamse collega?

Heeft het collegelid Vlaams minister Ben Weyts gevraagd wat dit concreet zou betekenen voor Brussel? Dit kan immers een grote impact hebben op onze meertalige hoofdstad.

Strookt dit voorstel met de onderwijsvisie van het VGC-College?

Welke stappen bereidt de Vlaamse minister van Onderwijs nu voor? Dit zou nog geen definitieve beslissing zijn, er is dan ook nog een mogelijkheid om een en ander aan te passen.

Welke aandachtspunten wil het collegelid extra formuleren ten aanzien van de Vlaamse Regering?

Bij mijn weten is er tot op vandaag nog geen enkel wetenschappelijk bewijs geleverd dat het voornemen van Vlaams minister Ben Weyts onderbouwt. Mocht het collegelid dit wel kennen, dan zou ik dat graag van hem vernemen. Als er al een probleem is op het vlak van taalkennis, dan moet men vooral op zoek naar aangepaste methoden om dat probleem op te lossen. Een verplichte maatregel opleggen, namelijk het bestraffen met zittenblijven, lijkt mij volslagen contraproductief.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): In het Vlaams Regeerakkoord kunnen we lezen dat er in een taalscreening bij kleuters voorzien zal worden, waarna er voor leerlingen die het Nederlands onvoldoende beheersen een taalintegratietraject vastgelegd wordt. Een beetje later lanceerde Vlaams minister Ben Weyts een persbericht – naar aanleiding van de verlaging van de leerplicht – waarin hij voorstelde om kleuters die de Nederlandse taal niet voldoende machtig zijn, een taalbad te laten volgen. De link met het regeerakkoord is duidelijk. Indien zo'n taalintegratietraject op een voldoende *evidence based* manier wordt uitgevoerd, dan zullen we hier zeker de vruchten van kunnen plukken.

Vandaag wil de Vlaamse minister van Onderwijs echter niet een, maar vele bruggen verdergaan. In een ontwerp van decreet, dat zijn kabinet momenteel uitwerkt, wil hij kleuters slechts laten doorstromen naar het eerste leerjaar als ze het vooropgestelde niveau halen. Kortom, een taalttest voor kleuters. Hij gaat op die manier niet alleen voorbij aan het eigen regeerakkoord, hij lijkt bovendien meer en meer het pad van een *evidence based* beleid los te laten.

De minister wil de facto meertalige kleuters, die op hun jonge leeftijd reeds 1 of 2 andere talen beheersen naast de onderwijstaal, afstraffen, omdat hun leerproces op een andere manier verloopt dan dat van eentalige kleuters. Ik geef toe dat die meertalige kleuters mogelijks nog

niet op hetzelfde taalvaardigheidsniveau van Nederlands zitten, maar ik vind dat ze daarom niet minder in staat zijn om het eerste leerjaar aan te kunnen aanvatten.

Taalverwerving in het ontwikkelingsproces van het kind is een grillig proces, dat bij elke kleuter anders verloopt en dit zowel bij eentalige als bij meertalige kleuters. Het is best mogelijk dat er een lange tijd niets lijkt te gebeuren en dat het lijkt alsof er helemaal geen evolutie is. Maar dan ineens en op korte tijd zet dat kind heel wat stappen voorwaarts. Elke ouder ziet zoiets gebeuren bij zijn kinderen, ongeacht de origine. Daarom maakt men in het kleuteronderwijs gebruik van onderwijsdoelen in de plaats van te behalen eindtermen. Het invoeren van een 'moeten' gaat in tegen alles wat we weten over de ontwikkeling van taal bij kleuters.

Daarnaast lijkt het Open Vld bijzonder vreemd dat Vlaams minister Ben Weyts een taalintegratietraject wil opstellen voor zij die het nodig hebben, maar tegelijkertijd maatregelen treft die dat traject op voorhand zullen laten falen. Zo'n traject is namelijk niet noodzakelijk op een enkel schooljaar tijd afgerond.

Een leerling tegenhouden om door te stromen naar het eerste leerjaar moet ook voor ons in uitzonderlijke gevallen mogelijk zijn, maar dit dan enkel omdat er concrete aanwijzingen zijn dat de leerling hiervoor nog niet klaar is. En dat gaat dan wel om meer dan taal.

We moeten in dat verband vertrouwen op de kennis van zaken van leerkrachten en het lijkt ons dan ook ten zeerste aangewezen dat er meer wordt ingezet op een toereikende professionalisering van leerkrachten inzake taalverwerving door kleuters. We moeten de leerkrachten net stimuleren en niet in extra obstakels voorzien op de weg van de leerlingen.

Terwijl vele andere grootsteden ons benijden vanwege onze meertaligheid, kiest de Vlaamse minister van Onderwijs ervoor om kleuters af te straffen, net omdat ze meertalig zijn. Was het collegelid op de hoogte van dit voorstel? Gaat hij akkoord met dit initiatief, dat trouwens buiten het regeerakkoord valt? Is dit een voorstel van de integrale Vlaamse Regering of gaat het uitsluitend om een plan van de Vlaamse minister van Onderwijs?

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Ik stel voor dat we vooral kalm blijven en naar de feiten kijken. Het gaat namelijk om een voorlopig voorstel, waarover de Vlaamse Regering zich nog moet buigen, inclusief de partij van mevrouw Khadija Zamouri. De bepalingen uit het voorstel zijn met andere woorden nog volop voorwerp van discussie.

Het staat wel al vast dat de Vlaamse Regering meer zal investeren in het kleuteronderwijs. Voortaan ontvangt een kleuterschool evenveel geld als een lagere school. Dat is een zeer goede evolutie, zeker in Brussel. Zo kunnen kleuterleidsters en -leiders zich meer bezighouden met de vorming van de kinderen en met de kennisoverdracht. Ze kunnen zich dan ook meer concentreren op de verwerving van het Nederlands. Ik ga ervan uit dat ook mevrouw Khadija Zamouri tevreden zal zijn met die extra middelen en stimulansen.

Volgend jaar wordt de leerplicht in ons land verlaagd van 6 naar 5 jaar. Ook dat is een goede zaak, zeker voor Brussel. Bovendien wordt de kleuterklas voor alle kinderen verplicht gemaakt. Daarvan willen wij gebruikmaken om zo snel mogelijk de taalkennis van de kinderen te stimuleren, maar ook om die op te volgen, te testen en indien nodig in te grijpen.

Iedereen heeft de mond vol van gelijke kansen. Maar kleuters die geen Nederlands kennen, hebben nu eenmaal geen gelijke kansen. Je bewijst kinderen geen dienst door hen te laten starten met een zware achterstand of een beperkte kennis van het Nederlands. Daar moet je zo snel mogelijk ingrijpen. Iemand zou me eens moeten uitleggen hoe men in hemelsnaam meertaligheid afstraft door net extra aandacht te hebben voor het Nederlands.

Meertaligheid is een feit in Brussel. We moeten daarmee aan de slag. Maar wie geen of bijna geen Nederlands kent en dan in de lagere school moet leren lezen en schrijven, die loopt ongetwijfeld onmiddellijk een achterstand op die zeker voor problemen zal zorgen. Het gaat voor ons over gelijke kansen: kinderen moeten nu eenmaal gelijk kunnen vertrekken!

En het is niet omdat er een taalbad of een andere ingreep komt op het einde van de kleuterschool of bij het begin van de lagere school dat er in een latere fase geen verdere taaltrajecten meer mogelijk zijn. Op dat vlak snap ik de redenering van mevrouw Khadija Zamouri niet. Die ingrepen verhinderen namelijk niet dat men de hele schoolcarrière met taal aan de slag blijft. Het gaat om een gerichte ingreep om ervoor te zorgen dat er gelijke kansen zijn.

Leren is inderdaad steeds een grillig proces. Dat neemt echter niet weg dat we mogen evalueren en dat we mogen testen wat het minimum zou moeten zijn om de lagere school aan te vatten. Op die manier kunnen we immers gericht ingrijpen.

Ik vind dit dan ook een zeer goede maatregel en kijk ernaar uit hoe een en ander verder zal uitgewerkt worden.

Mevrouw Hilde Sabbe (one.brussels-sp.a): De meeste onderwijsexperts, leerkrachten en directies zien weinig heil in dergelijke taaltesten. Vanuit het werkveld van de pedagogen is men daarover zeker niet heel enthousiast. Het meest verontrustend vind ik de denkpieste waarin die testen kaderen. Er wordt namelijk uitgegaan van een normatief denken. Taal wordt beschouwd als een hindernis die moet overwonnen worden en als een lat waar men over moet. Dat staat haaks op wat een taal net zou moeten zijn: verbinden, een groepsgevoel creëren, mensen bij elkaar brengen. Nu geef je aan kinderen de boodschap dat ze niet meetellen omdat ze niet goed genoeg zijn voor taal.

Indertijd zat mijn zoon in een kleuterklas in Floréal in Ukkel, waar velen van zijn vriendjes nooit zouden geslaagd zijn voor zo'n test. Na een jaar in het lager onderwijs konden die wel behoorlijk Nederlands spreken. Het beste taalbad is het dagelijkse leven tussen Nederlandstalige kinderen, op de speelplaats en in de klas. Daar kan geen artificieel taalbad tegenop.

Welke boodschap geef je trouwens aan kinderen en kleuters als je zegt dat hun vriendjes naar het lager onderwijs mogen, maar zij niet? Dat kind wordt dan een soort paria, die sociaal geïsoleerd is en al zijn klasgenootjes verliest. Zo maak je een groep kapot, want ook op dat niveau bestaat er al een groepsgevoel. Bovendien begin je te discrimineren op basis van taal. Ik herhaal: dat staat haaks op wat taal behoort te zijn. Taal mag nooit het gevoel geven dat je er niet bij hoort en dat je niet goed genoeg bent. Daarom vind ik dat idee van een taaltest gewoon verschrikkelijk.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Het Vlaams Belang zegt al vele jaren dat het Nederlandstalig onderwijs in Brussel onder druk staat door de grote instroom van

anderstalige kinderen. Wij vinden dat trouwens niet uit, je kan dat ook lezen in studies van gerenommeerde, internationale instellingen, zoals de OESO. In de PISA-studie staat dat vanaf een bepaald percentage anderstaligen de kwaliteit van het onderwijs onder druk komt. In Brussel is dat ongetwijfeld het geval.

Het verheugt ons dat er nu eindelijk een Vlaams minister van Onderwijs is die dat probleem ernstig begint te nemen. Mijn partij pleitte reeds jaren geleden voor het principe van taalbadklassen. Toen werden we nog uitgescholden voor racisten. Intussen zijn we zover dat zelfs een collegelid van de partij van mevrouw Hilde Sabbe, de heer Pascal Smet, gewonnen is voor het principe van taalbadklassen.

Het debat van vandaag is natuurlijk enigszins voorbarig. Want wat bedoelt Vlaams minister Ben Weyts juist? Dat weten we nog niet, want hij zegt dat er nog niets definitief is. We weten dan ook nog niet waar we naartoe gaan. Dan kan het nooit kwaad om rustig te blijven.

Mijn partij is alleszins de gedachte genegen dat kinderen op hun taalkennis gescreend worden wanneer ze het lager onderwijs instappen. Maar er moet ook extra aandacht besteed worden aan hun taalkennis, wanneer die ondermaats is om op een behoorlijke wijze te kunnen volgen in het eerste leerjaar. Een taalbadklas is geen sanctie, wel integendeel. Het is immers een manier om die kinderen vooruit te helpen. Dat is ook in het belang van de kinderen die wel voldoende Nederlands kennen opdat die niet zouden tegengehouden en vertraagd worden. Maar het is alleszins in het belang van kinderen die onvoldoende Nederlands kennen. Op die manier worden zij tijdig bijgespijkerd zodat ze geen taalachterstand en bijgevolg ook geen leerachterstand moeten oplopen.

De heer Jan Busselen (PVDA): Meertaligheid heeft een andere leercurve dan de ontwikkeling van een enkele taal. In het begin gaat het wat moeilijker, maar een kindbrein is groot genoeg om 2 talen te leren en de eventuele achterstand wordt later toch ingehaald. Een taaltest is altijd een momentopname. Dat gaat in tegen de idee dat taalvaardigheid zich ontwikkelt. Permanente evaluatie, zoals die nu bestaat, moet zijn werk kunnen blijven doen. Het is niet nodig om nog meer middelen te besteden aan taaltesten die wetenschappelijk niet onderbouwd zijn. Het gaat hier duidelijk eerder om een ideologisch geïnspireerde taalpolitiek dan om een wetenschappelijk onderbouwd taalbeleid.

Er zijn andere manieren om die taalvaardigheid te ontwikkelen: er is de kinderopvang en we moeten volop investeren in leerkrachten. In de kleuterschool kun je taalvaardigheid het best stimuleren door kinderen met elkaar te laten spelen. Pas bij een achterstand op latere leeftijd heb je pedagogische begeleiding nodig. En net op dat vlak wordt er nu door de Vlaamse Regering bespaard.

Ik kan alleen maar hopen dat we in Brussel kinderen niet gaan uitsluiten op basis van taaltests. Het is immers te gek voor woorden wat een dergelijke taaltest zou kunnen veroorzaken: zo'n 15 % van de leerlingen heeft een achterstand van 2 jaar. De uitval is al zo hoog en door een taaltest zal die alleen nog maar verhogen. Een taaltest is voor ons alleszins geen goede manier om het probleem van de taalachterstand aan te pakken.

Collegelid Sven Gatz: De jarenlange ervaring van de leerkrachten en directies in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel en van het OCB biedt ons heel wat informatie over deze kwestie. Het gebruik van taaltesten en taalscreening is heel zinvol. Het Nederlandstalig onderwijs in Brussel heeft op dit vlak een lange traditie. Zo worden er vandaag in veel van de

kleuterscholen – om niet zeggen: in álle kleuterscholen – reeds genormeerde taalvaardigheidstoetsen afgenomen. Dat gebeurt in de tweede kleuterklas met het ‘Kleuterobservatie Instrument Taalvaardigheid’, in de derde kleuterklas met de ‘Taalvaardigheidstoets Aanvang Laatste Kleuterklas’, bij de overgang van kleuter naar lager met de ‘Taalvaardigheidstoets Aanvang Lager Onderwijs’ en bij de aanvang van het eerste leerjaar met het ‘Screeningsinstrument Aanvang Lager Onderwijs Taalvaardigheid’. Dat zijn zonder uitzondering wetenschappelijk ondersteunde taaltesten, die hun deugdelijkheid al ruimschoots bewezen hebben.

Scholen kiezen zelf de instrumenten die voor hen zinvol zijn en koppelen die ook aan observatiegegevens. Kleuterleerkrachten werken dagelijks met de kleuters en kunnen dan ook een hele goede inschatting maken van de taalvaardigheid van hun kinderen. Toetsen en screening zijn natuurlijk maar een element in de bredere evaluatie van het taalniveau van de leerling.

Bovendien moeten we omzichtig omspringen met de uitkomst van toetsen op jonge leeftijd, zoals ook mevrouw Khadija Zamouri al aanhaalde.

Bij jonge kinderen leveren die vaak onvoldoende betrouwbare resultaten op. Taal leren is immers geen rechtlijnig proces. Leerlingen van 5 tot 6 jaar gaan soms een stapje vooruit in hun taalontwikkeling, soms een stapje achteruit. Een momentopname is op dit vlak een heel precare zaak en het is bijgevolg geen goed idee om daar alles op te baseren.

Een taaltoets- of taalscreeningsinstrument moet vooral een hulpmiddel zijn voor de school en de leerkracht. Enerzijds om een taalbeleid te ontwikkelen op maat van de lokale school – het OCB ondersteunt daarbij natuurlijk – en om een klasbeleid te ontwikkelen dat zowel de taalsterke als taalzwakke leerlingen uitdaagt – eveneens met ondersteuning van het OCB – ; en anderzijds, maar dat is meer op het niveau van de leerkracht zelf, om individuele leerlingen en/of groepen leerlingen taalgericht te ondersteunen. Dat doen we en dat moet ook gebeuren. Daarnaast is het belangrijk om de ouders goed te informeren over de evolutie van hun kind.

Vastgestelde tekorten op het vlak van taalvaardigheid bij jonge kinderen, op basis van screening en observatie, kunnen het best in de klas aangepakt worden vanuit een krachtige taalleeromgeving met taalgerichte ondersteuning. Ook het opzetten van kwaliteitsvolle talige interacties tussen de leerlingen en de leerkracht en tussen de leerlingen onderling is hierbij belangrijk.

Daarnaast kan het inzetten op activiteiten met ouders veel impulsen geven aan de taalontwikkeling van kinderen. Jonge kinderen leren nog heel veel van elkaar en dus niet enkel van de leerkracht. Langdurige en intensieve taalbadklassen ontnemen te veel taalleerkansen omdat ze gebaseerd zijn op louter taalrijke input van de leerkracht en dat is minder dan alleen de globale schoolomgeving. Een 2de element, aangehaald door meerdere raadsleden, is dat ze een vlotte sociale integratie van de anderstalige, meertalige en/of taalzwakkere leerlingen kunnen belemmeren.

Het is daarom belangrijk dat de scholen voldoende autonomie krijgen, zowel in hoe ze de resultaten gebruiken als in de mate waarop zij extra initiatieven – binnen of buiten de klas – organiseren voor deze leerlingen.

De aanleiding van dit debat is het nieuwe ontwerp of voorontwerp – ik weet niet in welk stadium het zich precies bevindt – van het Vlaams Onderwijsdecreet nr. 30, dat door de Vlaamse minister van Onderwijs is voorgelegd aan de sociale partners, zoals de procedure het voorschrijft. Snel werd duidelijk dat daarin passages zijn opgenomen die ertoe leiden dat zesjarigen een toelatingsproef Nederlands moeten afleggen om toegelaten te worden tot het gewoon lager onderwijs.

Ik ben geen exegeet, maar wie het Vlaamse Regeerakkoord leest, kan merken dat dit voorstel daarmee niet in overeenstemming is. Dat laat ik echter over aan debatten in het Vlaams Parlement. In het Vlaamse Regeerakkoord staat wél dat er taalscreenings zullen worden uitgevoerd en misschien ook verder meervoudig zullen gebruikt worden, om op basis daarvan te remediëren en om het Nederlands van de kinderen, binnen en buiten de klas, te versterken. Zoals zonet geschetst, is dat een goede zaak.

De nuance van de vorige debatten moet ik nu voor een deel verlaten door te stellen dat de taalscreenings, met daaraan gekoppeld de remediëring die ik zonet heb beschreven, goed is. Daarentegen is de taaltest een horde die voor sommigen niet te nemen is en die ertoe zou leiden dat zij apart taalbadonderwijs zouden krijgen. Het is voor mij een *fausse bonne idée* waar ik niet achtersta.

Het is sinds gisteren duidelijk dat er geen akkoord is over de bewuste passage, zowel in de Vlaamse Regering als binnen het onderwijsveld. Het is nu aan de Vlaamse Regering om het correcte beleid te voeren, zodat leerkrachten op een fijne en pedagogisch verantwoorde manier een krachtige taalleeromgeving kunnen creëren voor elke leerling.

Ik wil afsluiten met een beeld. Een taalbad is eigenlijk iets dat men permanent moet bijvullen. Het water wordt koud en het moet telkens met warm water bijgevoerd worden. Doet men dat niet dan laat men het kind in een koud bad zitten en dan dreigt men – wat nog erger is – het kind met het badwater weg te gooien.

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Ik bedank het collegelid voor die mooie metafoer en zijn duidelijk antwoord. Ik heb hem duidelijk horen zeggen dat het testen op zich geen probleem is, maar dat het wel belangrijk is te weten welke gevolgen men daaraan koppelt. En ik stel ook vast dat het in Brussel al jarenlang gehanteerd wordt als een hulpmiddel om een aangepaste begeleiding en taaltraject te ontwikkelen voor een klas, een leerling en een school. Dat vinden we absoluut een goede zaak. Natuurlijk is het zo dat de meertalige context in Brussel voor een uitdaging zorgt, maar tevens voor een enorm potentieel. Groen wil focussen op dat potentieel en op oplossingen in plaats van op het creëren van problemen. Daarbij moet men vooral rekening houden met wetenschappelijke inzichten. Dat is wat mij stoort in dit plan. Opnieuw worden wetenschappelijke inzichten door de Vlaamse minister van Onderwijs genegeerd. Langdurige taalbadklassen zijn geen effectief middel om snel het taalniveau te verbeteren. Dat is wel hoe het wordt voorgesteld. Een van de krachtigste oplossingen om taal- en leerachterstand te vermijden, is het voorzien in meer kinderopvang en net daar bespaart de Vlaamse Regering keihard op. Taaltesten hanteren om te bepalen of een kleuter het jaar moet overdoen of niet is geen effectief middel. Dat is meer dan voldoende aangetoond. Dat wordt trouwens echt pijnlijk in de opeenstapeling van voorstellen die komen van de Vlaamse minister van Onderwijs. Ik ben blij dat de Brusselse Hoofdstedelijke Regering op dat vlak met een gezondere en wetenschappelijk onderbouwde benadering kijkt naar meertaligheid. Het is voor mij dan ook een geruststelling dat die lijn zal worden aangehouden.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Zoals ik al aanhaalde in mijn tussenkomst wordt in het kleuteronderwijs – voor zij die het daarnet niet goed gehoord zouden hebben! – een verschil gemaakt tussen onderwijsdoelen en onderwijstermen. Dat is niet voor niks en dat is ook niet van vandaag op morgen uitgevonden, maar dat is zo omdat het proces van een kleuter anders verloopt. Ik heb hier steeds gezegd dat toetsen goed zijn, maar toetsen zijn geen eindfase. Toetsen zijn een startpunt. Je toetst om te weten welk parcours je als leerkracht of school of onderwijssysteem voort moet volgen en om te weten waar de tekorten zitten. Uiteraard weten we allemaal dat er zoiets als examens zijn, maar de basis moet er zijn om te weten: “Waar sta ik hier met dit kind voor mij?” En dit geldt voor om het even welk kind.

Lang geleden zou ikzelf - toen ik in de kleuterklas zat en driekwart van mijn taal Arabisch was omdat ik dat thuis ook sprak - in die fase van mijn leven niet mogen overgegaan zijn naar het eerste leerjaar. Maar gelukkig waren de leerkrachten zeer goed bij de pinken en zagen zij dat er meer was dan enkel taal bij mij. Ik zeg ‘bij mij’, maar dat is vandaag nog steeds geldig. Ik heb ditzelfde verhaal gehoord toen ik leerkrachten begeleidde in het Nederlandstalig onderwijs: “Maar zeg, die kent het verschil niet tussen dit en dat. Gaat die wel kunnen overgaan naar de derde kleuterklas?” En hoe zit het met de rekenvaardigheden? Hoe zit het met de andere vaardigheden? Je moet een kleuter in zijn geheel bekijken. Dan zou bv. ook mijn medewerker nooit gekomen zijn waar hij nu staat. In de kleuterschool werd hij doorverwezen naar het bijzonder onderwijs omdat hij amper een woord zei. Je zou hem nu moeten horen. (*Glimlachjes*)

De voorzitter: Mevrouw Zamouri, u moet nu afronden.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Excuses, maar daarnet werd nog een uitzondering toegestaan omdat het een belangrijk thema betrof. Ik vind dit ook belangrijk.

De voorzitter: Dat ging wel over iets anders. Ik herhaal: u moet nu afsluiten.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): We dreigen de kansen van jongeren volledig te beknotten als we gaan naar een eindbeslissing waarbij men niet kan overgaan naar het eerste leerjaar omdat men op taalvlak niet voldoet. En dus enkel op taalvlak! Ik herhaal: we moeten altijd het kind in zijn geheel bekijken.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Het is nogal evident dat, als je gaat beoordelen of een kind klaar is om over te gaan van de kleuterklas naar de lagere school, je de volledigheid van de kleuter gaat bekijken, in alle aspecten. Men doet dat wel degelijk ook. Dat heet: het beoordelen van de schoolrijpheid van een kleuter. Wat een verrassing! Men bekijkt daarbij ook de taalontwikkeling, om na te gaan of de taal van een kleuter voldoende ontwikkeld is om effectief aan de slag te gaan met de materies die aangevat worden in het eerste leerjaar van de lagere school. Toch nogal wieses, dacht ik zo.

Het leven stopt niet omdat je op een bepaald moment zegt: “Oei, we hebben een vermoeden dat...”, gelet op wat een logisch niveau is van een kleuter. Natuurlijk is dat een momentopname en daar moet je met de kleuterbegeleiders naar kijken. Maar als je op dat moment vaststelt dat het niveau onvoldoende ontwikkeld is en er daarvan problemen kunnen komen, is het niet onlogisch dat je dan zegt dat we eerst nog een beetje gaan bijspijkeren en dan gaan we verder met het eerste leerjaar. Ik zie echt niet in hoe dit in hemelsnaam kansen ontnemen aan een 5-jarige is. Ik kan dat enkel zien als een positieve ingreep. Dan rest er nog

de vraag hoe je dat exact gaat doen. Dat zal moeten worden uitgewerkt en wetenschappelijk worden bekeken met experts.

Kortom, ik zie absoluut geen enkele reden tot paniek over deze maatregelen.

Mevrouw Hilde Sabbe (one.brussels-sp.a): Het verheugt mij ten zeerste dat in tijden van dreigende voorschriften, discriminatie en regularisering het liberale collegelid het hoofd koel houdt en dat de kampioenen van de vrijheid alsnog gezond verstand aan de dag leggen.

De heer Jan Busselen (PVDA): Ik ben gerustgesteld dat collegelid Sven Gatz zegt dat hij niet achter die aparte taalbaden staat. Als er al taalevaluatie bestaat, zoals de heer Gilles Verstraeten zegt, zijn de taaltesten die worden voorgesteld, dan toch eigenlijk zinloos. (*Samenspraken*)

Als je kijkt naar de schooluitval en -achterstand gaat het vaak over kinderen uit wijken waar de armoede het hoogst is. Dus wat N-VA doet, is die realiteit verstoppen en er een taalverhaal rond breien. We moeten zorgen voor een inclusief en sociaal onderwijs, dat de zwaksten terug mee in het bad trekt en niet apart wegbergt in afzonderlijke klassen.

- *Het incident is gesloten.*

ACTUALITEITSVRAAG (R.v.O. art. 60)

Het opzetten van een overlegstructuur met leerkrachten en directies om de kwaliteit van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel te versterken

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): In de media hebben we deze week kunnen lezen dat de Vlaamse minister van Onderwijs een aantal initiatieven wil opzetten om leerkrachten een grotere rol te laten spelen in een kwalitatieve heropleving van het Vlaamse onderwijs. Een werkgroep van 6 academici en 6 ervaren leerkrachten zal worden gevormd en later zullen alle leraren de kans krijgen hun bijdrage te leveren. Zij zouden voorstellen moeten doen om het steeds dalende onderwijsniveau om te buigen. Dat het onderwijsniveau daalt, vind ik zelf niet uit: dat is helaas het resultaat dat we vaststellen in de internationale rankings.

Het Vlaams Belang vindt het positief dat eindelijk op een gestructureerde manier het oor te luisteren gelegd wordt bij de mensen op het werkveld. We moeten afstappen van de top-downaanpak waarbij men leerkrachten komt vertellen hoe zij hun job moeten uitvoeren. Het is dan ook goed dat we eens gaan luisteren naar wat deze mensen te vertellen hebben.

In onze partij krijgen we vaak signalen vanuit het leerkrachtenkorps, ook in Brussel, dat zij graag zouden worden gehoord om hun noden en verzuchtingen op tafel te kunnen gooien en hun voorstellen naar buiten te brengen. We hopen dat de specifieke situatie van grote steden ook zeker aan bod komt in het aangekondigde initiatief van Vlaams minister Ben Weyts.

Anderzijds is het ook zo dat het onderwijs in Brussel nog een aantal extra specifieke noden heeft. We bevinden ons dan ook in een specifieke, bijzondere situatie vergeleken met de rest van Vlaanderen. Op dat punt heeft de Vlaamse Gemeenschapscommissie een belangrijke rol te spelen.

We moeten gebruikmaken van dit momentum om ook in Brussel nog eens extra de betrokkenheid van de leerkrachten in de verf te zetten en naar hen te luisteren. Dat kan alleen maar bijdragen tot een versterking van het onderwijs in Brussel. Vlaams Belang hamert er al langer op de resultaten van de PISA-onderzoeken ernstig te nemen. Het Brusselse onderwijs heeft gemotiveerde leerkrachten, maar wanneer zij zich niet rechtstreeks betrokken voelen of het gevoel hebben dat hun verzuchtingen niet gehoord of ernstig genomen worden, dan laat zich dat ongetwijfeld voelen op het terrein.

In het VGC-Bestuursakkoord staat het initiatief voor een Staten-Generaal met iedereen die actief is op het vlak van onderwijs in Brussel. Wij willen voorstellen om in eerste instantie te focussen op het Nederlandstalig onderwijs in Brussel en daar de oefening te maken. Ik denk dat we dat op korte termijn moeten kunnen organiseren en dat die ervaring bij verdere initiatieven van pas kan komen. Uiteraard kan die ook van pas komen in het kader van het initiatief dat Vlaams minister Ben Weyts heeft aangekondigd.

Welke initiatieven zult u nemen om over dit thema te overleggen met uw collega in de Vlaamse Regering, zodat de aandacht voor Brussel niet verslapt en de Vlaamse Regering onze specifieke Brusselse noden kent en in ogenschouw blijft nemen?

Welke mogelijkheden ziet u om de leerkrachten en directies in het onderwijs te raadplegen en te betrekken in de versterking van de kwaliteit van het onderwijs? Welke initiatieven wilt u op dat vlak nemen?

Collegelid Sven Gatz: De Vlaamse minister van Onderwijs plant de oprichting van een werkgroep Beter Onderwijs. De bedoeling is om extra beleidsaanbevelingen te formuleren die gedragen worden door de leerkrachten zelf. De werkgroep zal voor de helft bestaan uit praktijkmensen – 6 plus 1 – en voor de andere helft – 6 mensen – uit onderwijsexperts. De praktijkmensen, die minstens 10 jaar ervaring hebben, zullen geselecteerd worden uit mensen die zich kandidaat stellen. Wij roepen het Brussels werkveld dan ook actief op om zich daadwerkelijk kandidaat te stellen om mee in de cockpit te zitten. Het gaat dus in totaal over 7 leerkrachten voor Vlaanderen en Brussel. Het onderwijstijdschrift *Klasse* lanceert daarvoor een oproep.

In het verleden zijn ook al dergelijke initiatieven opgezet. Een voorbeeld hiervan is *De nieuwe school in 2030*, een partnerschap uit 2014 tussen de Koning Boudewijnstichting, het departement Onderwijs en Vorming en de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR) over de toekomst van het onderwijs. Dichter bij huis vond in 2007 een rondetafelconferentie over de kwaliteit van het Nederlandstalig onderwijs in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest plaats. Een uitloper daarvan is onder meer de oprichting van het OCB, een bundeling van bestaande krachten en de verdere uitbouw daarvan. Zulke initiatieven zijn zeker nuttig en nodig, maar het zijn vooral de beleidsmaatregelen die hier mogelijk uit voortvloeien, die het verschil zullen maken.

De VGC lanceerde op mijn initiatief begin 2020 een oproep naar de Nederlandstalige scholen in Brussel. Ik maak deze maanden namelijk de Ronde Van Brussel om met hen in gesprek te gaan over de toekomst van het onderwijs. Het is de bedoeling om met schoolteams kritisch en oplossingsgericht na te denken over de uitdagingen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. De oproep werd duidelijk enthousiast onthaald: ongeveer 70 scholen stelden zich kandidaat voor een onderhoud. Uit de kandidaturen heeft de VGC-Administratie een selectie gemaakt. Daarbij wordt rekening gehouden met een regionale spreiding – we willen in alle

hoeken van Brussel komen – , met de verdeling over onderwijsvormen en -netten en de diversiteit in het scholenaanbod.

In het kader van de Ronde van Brussel bezoek ik sinds februari, en nog tot juni van dit schooljaar, 20 Brusselse scholen die we rechtstreeks geselecteerd hebben. We voeren er dieptegeprekken van een 2-tal uur met schoolteams van een 15- à 20-tal mensen. Die gesprekken worden begeleid door een extern bureau. Op die manier zal ik op het einde van de Ronde met ongeveer 260 leerkrachten, die met beide voeten in de Brusselse onderwijspraktijk staan, rechtstreeks in dialoog zijn getreden over verschillende onderwijsthema's. Daarnaast kunnen niet-geselecteerde scholen of scholen die later toch nog willen inpikken, via een online platform hun inbreng doen over de Brusselse onderwijsthema's die zij belangrijk vinden. Wat zijn hun bezorgdheden, waar liggen hun ambities en – voor ons de belangrijkste vraag – hoe kan de VGC hen daarin nog meer ondersteunen?

De resultaten van de gesprekken op school en op het online platform worden in het najaar gebundeld. We zullen daarover communiceren en ook u daarover de nodige transparantie bieden: u zult in het rapport kunnen lezen welke voorstellen er allemaal uit de bus zijn gekomen. Na de eerste 4 contacten kan ik u zeggen dat sommige voorstellen heel concreet zijn, andere algemener. Het is de bedoeling dat die inbreng het onderwijs- en vormingsbeleid van de VGC van de komende jaren mee vormgeeft. Dat zal ons inderdaad voor keuzes stellen bij verdere beslissingen, mogelijk ook budgettair. Dat zal de toekomst moeten uitmaken.

Over de aanbevelingen die niet meteen tot het onderwijsbeleid van de VGC behoren, zullen we in gesprek gaan met de Vlaamse minister van Onderwijs. Daartoe engageer ik mij uitdrukkelijk.

De Ronde van Brussel is specifiek gericht op de inbreng van schoolteams. Daarnaast loopt er zoals bekend sinds kort ook Stadspiratie, het brede inspraak- en participatietraject van de VGC, gericht op iedereen die een band heeft met Brussel, met de VGC of met het Nederlandstalige netwerk. 'Leren' is ook een van de thema's waarrond mensen ideeën kunnen aanbrengen. De resultaten van dat traject zullen begin 2021 bekendgemaakt worden.

Naast die 2 nieuwe consultatierondes, die behoorlijk wat diepgang hebben, is er tot slot nog de permanente ondersteuning van het OCB, dat dagelijks contact heeft met scholen en leerkrachten. Het blijft als het ware 'onze vinger aan de pols' tussen beleid en terrein. De vragen, zorgen, noden, waardevolle ideeën en suggesties van leerkrachten uit het Nederlandstalig onderwijs worden op die manier permanent meegenomen in het gevoerde beleid. In 2019 heeft het OCB bijvoorbeeld *BXL ZKT LKR*, 'Brussel zoekt leerkracht', opgezet, waarbij een 80-tal leerkrachten op eigen initiatief meewerken en meedenken om de uitdagingen in ons Nederlandstalig onderwijs in Brussel aan te pakken. Ze werken concrete initiatieven uit, onder meer rond de waardering van leerkrachten, de uitwisseling tussen scholen en de versterking van de positieve beeldvorming bij jongeren over onderwijs. De leerkrachten zijn, met de ondersteuning van OCB, zelf drager en trekker van nieuwe initiatieven. Al die zaken willen we meenemen. We willen en moeten deze vragen beantwoorden en onze prioriteiten bepalen. Tot slot organiseert het OCB geregeld peilingen en steekproeven. Op al die verschillende manieren willen we zo dicht mogelijk bij het werkveld staan. Zo kunnen we in een permanente evaluatie uitmaken hoe we ons beleid moeten bijstellen en versterken.

Mijnheer Lootens-Stael, met deze initiatieven kunnen we nauw in contact blijven met het initiatief dat de Vlaamse Regering onlangs heeft opgezet.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Ik dank het collegelid voor zijn omstandige antwoord. In zekere zin heb ik bewondering voor het werk dat hij verricht met zijn Ronde van Brussel. Het lijkt me bijzonder arbeidsintensief om zo veel scholen aan te doen en naar zo veel leerkrachten en directies te luisteren op een manier die grondiger is dan het vluchtige alledaagse gesprek.

Het is goed dat de resultaten gebundeld worden en een schriftelijke neerslag zullen krijgen. Die zal wellicht ook naar hier doorstromen, waardoor wij erover van gedachten zullen kunnen wisselen.

Het is natuurlijk zaak om een en ander in de praktijk om te zetten. Waar het onze bevoegdheden betreft, lijkt me dat relatief eenvoudig. Wanneer het evenwel bevoegdheden betreft die niet de onze zijn en het een zaak wordt voor de Vlaamse Regering, wordt dat wellicht iets moeilijker. Het blijft dus bijzonder belangrijk om ook bij de Vlaamse minister van Onderwijs zaken die Brussel aanbelangen, ingang te doen vinden. Het wordt een cruciaal onderdeel bij het afsluiten van de Ronde van Brussel om zaken te kunnen laten realiseren op het Vlaamse niveau.

Er rest mij nog een vraag. In de stuurgroep van Vlaams minister Ben Weyts zouden 7 leerkrachten zitten, dacht ik begrepen te hebben. Is een van de voorwaarden dat een van hen een Brusselaar is? Het lijkt mij uiterst belangrijk dat erop aangedrongen wordt dat er minimaal 1 Brusselaar in vertegenwoordigd is.

Collegelid Sven Gatz: Het is geen voorwaarde dat er minstens 1 Brusselaar bij is. Zoals ik al zei, hebben we begin deze week wel beslist om de oproep naar kandidaten actief onder de Brusselse leerkrachten te verspreiden. Ik kan collega Ben Weyts informeel wel even wijzen op uw nuttige suggestie. Voor de rest valt af te wachten hoe de Vlaamse overheid uiteindelijk uit die honderden kandidaatstellingen, zo het er al niet meer zijn, 7 goede profielen zal selecteren. De selectie laat ik aan hem over, maar ik kan hem wel een zetje proberen te geven.

- *Het incident is gesloten.*

SAMENGEVOEGDE INTERPELLATIE EN VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59, 6, c)

De mogelijke sluiting van Foyer Bodegem

De heer Jan Busselen (PVDA): Eind januari 2019 konden we in de pers lezen dat het opvangcentrum Foyer Bodegem zou sluiten. Foyer Bodegem ligt in de Anneessenswijk en biedt structurele opvang aan dak- en thuisloze mannen. Anders dan bij noodopvang is het hier de betrachting om die mannen via een traject opnieuw te integreren in de samenleving. Er wordt voor gezorgd dat ze werk en een woning vinden. Dat is ontzettend waardevol werk in een stad waar het aantal thuis- en daklozen de afgelopen 10 jaar verdubbeld is.

Blijkbaar gaat het om een besparing binnen CAW Brussel. Dat CAW kampt met een tekort van 1 miljoen euro en heeft daarom na intern overleg geopperd om het centrum Bodegem, een

samenwerkingsverband tussen het CAW, het Leger des Heils en het Rode Kruis, mogelijk te sluiten. Dat Vlaamse minister van Welzijn, de heer Wouter Beke, heeft een bijkomende besparing oplegt, waarbij nog eens 4 voltijdse banen sneuvelen, vergemakkelijkt de situatie geenszins.

In de verschillende regeerakkoorden lees ik duidelijk de wil en de ambitie om de armoede terug te dringen. In het Vlaams Regeerakkoord staat bijvoorbeeld: “Wie hulp nodig heeft, laten we nooit in de steek. Voor de ondersteuning van kwetsbaren maakt de Vlaamse Regering de nodige budgetten vrij.” Dezelfde ambitie lezen we ook in het Regeersakkoord van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en van het Bestuursakkoord van dit VGC-College. Dat laatste stelt: “De strijd tegen armoede loopt door het hele bestuursakkoord. Overal zien we mogelijkheden om stap voor stap de armoede in onze stad terug te dringen.” Dat kan ik alleen toejuichen, want we weten allemaal dat de armoede in deze stad groot is.

Hebt u al contact gehad met de directie en het personeel van Foyer Bodegem?

Hebt u enigszins zicht op de schulden bij het CAW?

Hebt u al contact gehad met Vlaams minister Wouter Beke? Klopt het dat er overleg gepland staat?

Wilt u maatregelen nemen om de sluiting van Foyer Bodegem te vermijden? Het gaat hier per slot van rekening om 10 % van de structurele opvang voor mannen in Brussel.

Hoe rijmt u de intentie en ambitie in het VGC-Bestuursakkoord met de realiteit waarbij opnieuw meer mensen op straat dreigen terecht te komen?

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-sp.a): In de plenaire zitting van 31 januari 2020 stelde ik de vraag naar de impact op CAW Brussel van de Vlaamse besparingen ten aanzien van de CAW's. Het goede nieuws dat op dat moment vanuit de 11 CAW's in de pers werd gebracht, was dat ze de keuze maakten om niet te raken aan het aanbod met betrekking tot thuisloosheid.

Toch gaf de collegevoorzitter toen reeds in haar antwoord aan dat CAW Brussel de afgelopen maanden de beslissing had genomen om de werking Foyer Bodegem niet langer te financieren vanuit de middelen van het Decreet Algemeen Welzijnswerk. Er zou worden gezocht naar een oplossing voor deze werking. Deze Foyer biedt sinds jaren onderdak aan 73 dakloze mannen en begeleidt hen naar een permanente uitweg uit de dakloosheid. Op 26 februari 2020 kregen we via een artikel in *BRUZZ* de bevestiging van deze beslissing van het CAW.

Ik wil enerzijds polsen naar de redenen van deze beslissing van CAW Brussel en naar de mogelijke oplossingen die werden onderzocht om Foyer Bodegem van sluiting te redden. Anderzijds heb ik vragen over het evaluatierapport van het Rekenhof over de daklozensteun in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De keuze van het CAW Brussel om Foyer Bodegem te sluiten, is duidelijk in strijd met de keuze die de CAW's in januari 2020 meedeelden om niet te raken aan het domein thuisloosheid. Veel mensen en organisaties op het terrein betreuren het dat CAW Brussel er voor kiest om de besparingen die ze moet doorvoeren te verhalen op de dak- en thuislozen. Is de collegevoorzitter op de hoogte van de inhoudelijke keuze van het CAW die ertoe leidde

om Foyer Bodegem te sluiten? Speelt de verhoging van de middelen, namelijk 14 miljoen euro ter uitvoering van de ordonnantie met betrekking tot de daklozenopvang vanuit de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC), een rol in deze beslissing?

De collegevoorzitter bevestigde dat CAW Brussel 505.000 euro subsidie zal ontvangen van de VGC. Het is goed nieuws dat de VGC niet bespaart. De collegevoorzitter zei: “Wij verwachten dus ook dat het CAW de door ons gesubsidieerde werking onverminderd zal verderzetten. In het meerjarenconvenant dat de VGC in 2016 afsloot met het CAW Brussel zijn een aantal opdrachten opgenomen voor de realisatie van de Brusselspecifieke werking en voor de realisatie van het Lokaal Sociaal Beleid.” Kan de collegevoorzitter mij zeggen wat de krachtlijnen zijn van die meerjarenconvenant en of het thuislozenbeleid hierin een plaats krijgt?

In oktober 2019 bracht Het Rekenhof een verslag uit van de evaluatie van de daklozensteun in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Aanleiding van die evaluatie was de vaststelling dat het aantal daklozen in het Gewest gestegen is van ongeveer 1.800 in 2008 naar meer dan 4.180 in 2018. Deze cijfers liggen zeer hoog. Het is belangrijk om mee te geven dat in dit cijfer ook de mensen zijn opgenomen die in een opvangtehuis verblijven of overnachten in de nachtopvang. Velen van die 4.180 daklozen zijn gelukkig reeds in begeleiding. De 73 mensen van Foyer Bodegem zijn in dat cijfer vervat. Een sluiting zou voor die 73 mensen terug naar af betekenen. Zij gaan terug de straat op. 73 mensen komen terecht aan de deur van New Samu Social of andere nachtopvanginitiatieven. Dit mag uiteraard niet gebeuren.

Heeft de collegevoorzitter zicht op mogelijke oplossingen voor het open houden van Foyer Bodegem? Welke stappen heeft CAW Brussel reeds ondernomen in de zoektocht naar oplossingen? Op welke manier is de VGC hierbij betrokken?

De evaluatie van het Rekenhof haalt als een van de grote tekortkomingen aan dat er een gebrek is aan overleg tussen de verschillende tussenkomende partijen. Het Rekenhof beveelt aan om het onontbeerlijk overleg tussen de verschillende overheden en met de veldwerkers te versterken.

Hoe ver staat het met het opmaken van de nieuwe meerjarenconvenant tussen het CAW en de VGC? Is er naar aanleiding van de opmaak van deze convenant overleg met de andere politieke niveaus in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, en in het bijzonder met de GGC? Op welke manier wordt het beleid inzake daklozenopvang en -begeleiding gecoördineerd tussen de verschillende overheden enerzijds en tussen de overheden en het werkerterrein anderzijds? Wat is daarbij de rol van de VGC?

Binnen CAW Brussel zijn momenteel 5 werkingen rond thuisloosheid actief: Foyer Bodegem, Albatros, De Schutting, Puerto en HOB0. Zijn er buiten het CAW nog andere organisaties actief in Brussel rond thuisloosheid met middelen van de VGC? Welke opdrachten hebben zij?

Hoeveel extra middelen gaan er sinds januari 2020 naar Nederlandstalige organisaties in het kader van de nieuwe ordonnantie van de GGC voor meer opvang en begeleiding van daklozen?

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Ik wil me aansluiten bij collega's Jan Busselen en Els Rochette, die gedetailleerde vragen hebben gesteld. Op 31 januari 2020 hebben we over dit onderwerp gediscussieerd. De collegevoorzitter heeft toen al heel wat vragen beantwoord. Ik wil de nadruk leggen op de specificiteit van Foyer Bodegem. Dit initiatief geeft de thuislozen niet zomaar onderdak, maar gaat met hen op zoek naar een stabiele woonplaats en oplossingen voor het wegwerken van openstaande schulden. Er wordt dus een heel traject gevoerd, waardoor men mensen uit een vicieuze cirkel haalt. In deze maatschappelijke context wil ik benadrukken dat we aandachtiger moeten zijn voor dit soort situaties. 73 mannen worden opgevangen in Foyer Bodegem. Dat is niet weinig. We hebben het in ons emancipatorisch proces vaak over vrouwen, wat we moeten blijven doen. Vrouwen worden als eerste geraakt door een verrechtsing in de maatschappij. We vergeten echter vaak om mannen mee te nemen in dat emancipatietraject. Ik neem het op voor de mannen. Als ik bv. kijk naar het Vrouwenhuis in Sint-Jans-Molenbeek, dan valt me op dat die vrouwen op het einde van de dag naar huis gaan en daar mannen ontmoeten waarmee geen enkel traject werd gedaan. In wat voor maatschappij leven we dan?

Ik ben dus voor Foyer Bodegem. Dit initiatief integreert alle pistes, zodat we een gezondere samenleving kunnen hebben.

Mevrouw Cielte Van Achter (N-VA): Ik wil me aansluiten bij deze vraag. Zoals mijn collega's reeds hebben aangehaald moet Foyer Bodegem de deuren sluiten omdat CAW Brussel in moeilijke financiële papieren zit. Dit is een spijtige zaak, want Foyer Bodegem pakt de problemen van daklozen structureel aan. Men begeleidt hen in de zoektocht naar een woning en bij het wegwerken van schulden. Het is dus een goed voorbeeld van hoe een daklozenbeleid in Brussel zou moeten worden gevoerd.

We hebben gezien dat er tijdens de voorbije legislatuur heel wat geld vanuit de GGC werd geïnvesteerd in noodopvang. Dat heeft eigenlijk weinig zoden aan de dijk gezet. Tussen 2008 en 2018 is het aantal daklozen verdubbeld. Dat is het verschil met de werking van Foyer Bodegem, waar wel aan een structureel daklozenbeleid wordt gewerkt.

Ik heb begrepen dat CAW Brussel zou samenzitten met Vlaams minister Wouter Beke en met andere overheden om een oplossing te vinden voor de bewoners van Foyer Bodegem. Op 6 december 2019 verklaarde de collegevoorzitter dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de GGC in 2019 576.000 euro toekenden aan CAW Brussel. Uit de uitgavenbegroting van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering voor 2020 kunnen we niet afleiden of dit nog geldt in 2020.

Heeft CAW Brussel al samengezeten met Vlaams minister Wouter Beke? Weet de collegevoorzitter daarvan, was ze er aanwezig en wat werd daar beslist? Indien dit overleg nog niet plaatsvond, wanneer werd dit dan ingepland? Heeft de collegevoorzitter reeds overlegd met Vlaams minister Wouter Beke over dit dossier?

Weet de collegevoorzitter of CAW Brussel met andere overheden heeft gesproken, zoals de GGC, om een oplossing te vinden voor de bewoners van Foyer Bodegem? Heeft de collegevoorzitter zelf contact gehad met de mensen van Foyer Bodegem?

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: CAW Brussel is een vast agendapunt op de plenaire vergadering aan het worden. Op zich is dit een goede zaak. Er gebeurt veel mooi werk.

Mevrouw Els Rochette heeft niet gewacht op berichten in de media om zich zorgen te maken en dit thema hier aan bod te laten komen. Vorige keer hebben we hierover al gesproken. Het is goed dat er ruimer aandacht aan wordt besteed. In de media werd het werk van Foyer Bodegem in de kijker geplaatst. Ik sluit me aan bij de tussenkomsten hier, want het gaat erom dat er structurele oplossingen worden aangeboden. We hebben noodopvang nodig in Brussel voor dak- en thuislozen. Tegelijkertijd moet men projecten hebben die inzetten op structurele oplossingen. Liefst is die werking geïntegreerd in de noodopvang. Zo kunnen we aan preventief beleid doen. CAW Brussel neemt in heel dat gamma een rol op. In die zin is het goed dat er verhoogde aandacht is voor het belang van een dergelijke werking. Het zou heel jammer zijn om deze werking in Brussel te verliezen. We hebben meer van dergelijke initiatieven nodig, niet minder.

Op 5 december 2019 hebben we de financiële situatie van CAW Brussel hier besproken naar aanleiding van de Vlaamse besparingen op de Centra voor Algemeen Welzijnswerk. Het was toen al duidelijk dat de Vlaamse besparing op de CAW's niet de enige reden is voor de moeilijke financiële situatie van CAW Brussel. Het heeft een belangrijke impact, maar er zijn nog andere redenen. De combinatie van de problemen die er zijn met de besparingen betekent dat CAW Brussel minstens 17 voltijdse equivalenten moet schrappen uit haar personeelsbestand. Dit op een totaal van ongeveer 150 voltijdse equivalenten. Zo kan men die financiële situatie rechtekruisen.

Op 31 januari 2020 werd de situatie van CAW Brussel en de impact ervan hier besproken. Ik heb de raadsleden toen gezegd dat CAW Brussel al beslist had om haar inhoudelijke programmering bij te sturen en dat ervoor werd gekozen om hierbij de werking van Foyer Bodegem niet langer te ondersteunen. Er was contact met Brussels minister Alain Maron om te kijken naar mogelijke oplossingen vanuit de GGC. Intussen verscheen op 26 februari 2020 in *BRUZZ* een artikel waarin grote aandacht werd besteed aan de werking van Foyer Bodegem.

Er is grote ongerustheid over de dreigende sluiting. Ik deel die ongerustheid. Er is ongerustheid over de toekomst van de mensen die nu in de noodopvang verblijven, bij het personeel van CAW Brussel en bij de vzw Leger des Heils. Die situatie laat niemand van ons onberoerd.

Ik wil u vandaag een overzicht van de acties bieden die we sindsdien hebben ondernomen, welk overleg er heeft plaatsgevonden en welk overleg er nog openstaat. Er wordt gewerkt aan en gepraat over oplossingen.

Vooreerst hebben we een gesprek met het CAW Brussel gevoerd. Daaruit is een en ander voortgekomen. Het CAW heeft een nieuwe directeur. We hebben daar uiteraard mee samengezeten. CAW Brussel zal zich niet van vandaag op morgen uit die werking terugtrekken. Voor 2020 hebben zij de middelen in hun begroting voorzien om de dienstverlening nog zeker dit jaar te bestendigen en in een overbrugging te voorzien tot er een structurele oplossing is gevonden. CAW Brussel zal de werking dus niet stopzetten. Zij zeggen gewoon dat in de huidige financiële context met hun financiële problemen en besparingen vanuit Vlaanderen de werking niet langer te kunnen dragen. Zij hopen dat de werking op een andere manier kan worden voortgezet.

Het is duidelijk dat er voor 2020 en 2021 nog een oplossing moet gevonden worden, hetzij via een aanvullende financiering hetzij via een ander initiatief of een woongerichte oplossing op

maat van deze kwetsbare doelgroep. Belangrijk is dat er snel duidelijkheid komt wat er vanaf 2020-2021 moet gebeuren zodat het personeel indien nodig op tijd in opzeg kan worden gezet of worden overgenomen en naar andere oplossingen kan worden gezocht.

CAW Brussel gaf ook aan dat het overige aanbod naar dak- en thuislozen in haar nieuwe programmatie in de cluster woonbegeleiding in thuislozenzorg wel wordt voortgezet. Ik denk daarbij aan de samenwerking met HOBO, de residentiële opvang van het onthaaltehuis Albatros en de integrale woonbegeleiding in samenwerking met Puerto en De Schutting. In die zin neemt het CAW nog een belangrijke taak op.

We hebben ook verschillende gesprekken gevoerd met Brussels minister Alain Maron in de GGC. Ook op dat niveau wordt naar oplossingen gezocht en nagegaan wat mogelijk is. Op 16 maart 2020 zal ik een overleg hebben zowel met Vlaams minister Wouter Beke als met GGC-collegelid Alain Maron. En het dossier van Foyer Bodegem zal daar aan bod komen. Het CAW zelf heeft ook aangegeven dat er ook overleg is gepland met Brussels minister-president Rudi Vervoort.

Wat de VGC kan doen is natuurlijk belangrijk. Wij financieren het CAW al via een convenant. Ik ben daar tijdens de vorige vergadering uitvoerig op ingegaan. Wij voeren geen besparingen door op de werking van het CAW.

Via het convenant met het CAW Brussel ondersteunt de VGC de werking van het dagcentrum HOBO vzw. HOBO vzw is ook erkend door de GGC voor dak- en thuislozen. Het is een mooi voorbeeld van samenwerking tussen de VGC en de GGC. Met de middelen van de VGC, jaarlijks 135.000 euro, werkt het CAW via het dagcentrum HOBO aan het versterken van sociale competenties, empowerment en maatschappelijke re-integratie en participatie van de meest kwetsbare doelgroepen. Het betreft concreet een onthaalwerking, een individuele begeleiding en coaching van thuislozen. Dat gaat over initiatiegroeps- en toeleidingsactiviteiten op het vlak van cultuur, sport, gezondheid en gezinsondersteuning, mediawijsheid, taal, voeding, natuur en voor een deel ook over de vrijetijdspas Paspardoe.

Actieve samenwerking ook met doorverwijzers en partnerorganisaties onder meer in de toeleiding naar opleiding en werk. De werking van HOBO levert heel mooi werk en kwam de voorbije dagen op een heel positieve manier in het nieuws door haar activiteiten voor dakloze kinderen, een groep die we zeker niet mogen vergeten.

Het is duidelijk dat we in nauw contact met het CAW Brussel blijven en we de situatie op de voet volgen. We moeten dit jaar ook een nieuwe convenant met het CAW sluiten. In 2020 loopt inderdaad de huidige convenant tussen de VGC en het CAW ten einde. Wij zullen de komende maanden samen met het CAW Brussel de inhoudelijke krijtlijnen met betrekking tot de VGC-subsidies aan het CAW Brussel bespreken.

We hebben het CAW deze week nog ontmoet en plannen een start om het proces uit te tekenen. Zonder op dit proces te willen vooruitlopen, wil ik benadrukken dat het CAW Brussel voor de VGC een belangrijke partner is en zal blijven in de strijd tegen armoede en bescherming en het uitoefenen van grondrechten voor kwetsbare Brusselaars.

Een ander belangrijk thema dat verder nog wordt uitgeklaard met het CAW Brussel is de nood aan financiële transparantie en een doorgedreven zakelijk beheer. Een goed zakelijk beheer van de vzw staat ook hoog op de agenda bij het CAW zelf. Er was al een tijdelijke

transitiemanager aangesteld. Er is ook een algemeen directeur aangesteld. Er komt binnenkort ook een nieuwe zakelijk directeur die garant moet staan voor een goed functionerende organisatie. Vanuit de VGC volgen wij het CAW met actieve en goede zorg op. Er is duidelijkheid gevraagd over de financiële situatie en het gebruik en de inzet van de verschillende middelen.

Er is ook een vraag gesteld over andere initiatieven voor dak- en thuislozen, gericht op maatschappelijke participatie. Ik geef wat voorbeelden. Voor de doelgroep Roma zetten we in op de Roma stewards via Foyer Brussel. Ze nemen een uitermate bemiddelende rol op zich en bereiken heel mooie resultaten met zeer kwetsbare mensen en helpen om kinderen naar school toe te leiden, huisvesting te zoeken en mensen naar de arbeidsmarkt te begeleiden. Ze zetten met middelen van de VGC, maar ook van de Vlaamse overheid en met Europese middelen zeer sterke resultaten neer.

Ook in de armoedeverenigingen zoals Pigment, de Buurtwinkel of het Huizeke wordt een actieve werking opgezet voor de meest kwetsbare Brusselaars, waaronder ook een heel deel dak- en thuislozen. Ze helpen mensen met hun administratie en organiseren ook activiteiten in groep.

Met de VGC ondersteunen we vanuit Welzijn ook intersectorale samenwerking, bijvoorbeeld tussen de sector dak- en thuisloosheid en organisaties van personen met een handicap, geestelijke gezondheidszorg of jeugdhulp omdat deze domeinen zo vaak in elkaar verstrengeld zitten. Deze initiatieven nemen we binnen onze bevoegdheden en we dragen bij tot meer grondrechten en het openen van grondrechten en meer levenskwaliteit, zeker voor de meest kwetsbaren.

De heer Jan Busselen (PVDA): Ik ben blij dat er een overleg zal plaatsvinden tussen alle betrokken instanties en regeringen, tussen de ministers Wouter Beke en Alain Maron. Ik hoop ook dat er een oplossing uit de bus komt want de noodopvang zit vol, de structurele opvang zit ook vol en we weten dat er nog veel mensen onder de radar zitten en niet betrokken worden of geen toegang hebben tot opvang en integratie in de samenleving. Het is nodig want je kan een besparingsbeleid omdat je niet gelooft mensen terug aan boord te kunnen trekken door zorg voor hen te dragen. Maar een progressief of links beleid dat die ambitie wel heeft, moet die ambitie ook waarmaken en dat zal de komende maanden de grote uitdaging zijn. Wij volgen dit dossier met argusogen op.

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-sp.a): Op sommige vragen kreeg ik geen antwoord. Over sommige inhoudelijke keuzes van het CAW heb ik nog vragen. Er moeten 17 voltijdse equivalenten afvloeien van de 150. Waarom kiest men ervoor om aan de thuisloosheid te raken? Is er geen manier om vanuit de VGC deze inhoudelijke keuze beter te ondersteunen, buiten de vzw HOB0 die inderdaad fantastisch werk verricht? Zij werkt immers ook samen met de onthaalhuizen van daklozen. Binnenkort riskeert zij dus een goede partner kwijt te raken.

De vraag over de kritiek van het Rekenhof werd niet beantwoord. Ik hoorde wel dat er toch overleg is tussen u en de ministers Wouter Beke en Alain Maron. Is daar ook een structureel platform voor of wordt dat gecreëerd om het overleg beter te coördineren dan het tot nog toe gebeurt?

Andere werkingen zoals de Romawerking van Foyer en Pigment krijgen steun en dat is goed want zij spelen een belangrijke rol.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Ik sluit me aan bij de vragen van de collega's en vooral bij het allerlaatste punt van mevrouw Els Rochette. Waarom de keuze voor dat specifieke project, wetende dat het mensen betreft die als ze daar niet terecht kunnen nergens anders dan op straat terechtkomen? Het is een moeilijke keuze om net in die sector te besparen en dat punt verdient zeker onze aandacht.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Welke keuze het CAW ook maakt, we zullen er met pijn in het hart naar kijken. Het is uiteraard een keuze van de raad van bestuur van het CAW. Er is geen stukje werking van het CAW dat we met plezier kunnen afstoten. Het is ook een warme overdracht. We moeten zorgen dat iemand anders de werking overneemt of financiële middelen zien te vinden om de werking voort te zetten. Het is een keuze voor evenwicht, 30 % van de huidige werking gaat naar dit deel. Dat maakt dat er evenwicht is met de bestaande basiswerking. Door extra financiering te vinden, komt er meer evenwicht. Ze zetten in op ambulante begeleiding die er al is.

Het is ook belangrijk te benadrukken dat er binnen de Brusselse regeringen en de gemeenschapscommissie heel bewust wordt gekozen voor een woongerichte oplossing, dus verder te gaan dan bad/brood en te kijken naar een gedegen woongerichte oplossing. Ik hoop op die manier sterker te kunnen inzetten op dat beleid.

De kritiek van het Rekenhof kwam vanuit de vaststelling dat het aantal dak- en thuislozen stijgt. Het Rekenhof roept daarom op tot een strategische samenwerking tussen de verschillende overheden. De GGC moet daarin een coördinerende rol spelen. We hebben ook die ambitie. Ik nodig u uit om Brussels minister Alain Maron daarover voldoende te ondervragen. Ook hem ligt het thema na aan het hart. Het staat ook expliciet in de regeringsverklaring.

Het Rekenhof maant de GGC ook pertinent aan dat overleg tussen de overheden nodig is en dat een gecoördineerd beleid de enige manier is om in Brussel een dijk tegen armoede op te werpen. De VGC alleen zal die klus niet kunnen klaren. We moeten er allemaal onze schouders onder zetten. Dat is de boodschap die ik ook zal meenemen als we samenzitten met de ministers Alain Maron en Wouter Beke. Met elk van hen heb ik al apart een onderhoud gehad. Het bilateraal overleg is echt het momentum om te kijken hoe we de handen in elkaar kunnen slaan en het beleid zo goed als het kan op elkaar af te stemmen. De institutionele realiteit in Brussel is wat ze is. We kunnen er met zijn allen wel op vloeken, maar we moeten er het beste van maken.

- *Het incident is gesloten.*

VRAAG OM UITLEG (R.v.O., art. 59)

Coronavirus Covid-19

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Er was gisteren een uitzonderlijke commissievergadering in het Brussels Hoofdstedelijk Parlement over het Covid-19, beter gekend als het coronavirus. Er zijn een aantal antwoorden gegeven op vragen over het virus en de bewustmaking errond. De grote bezorgdheid van heel wat artsen en ziekenhuizen was dat ze eerst altijd een goedkeuring moesten vragen aan de arts-inspecteur van het gewest vooraleer zij een staal naar het UZ Leuven mochten doorsturen.

Het nieuws van de voorbije dagen en weken stond voornamelijk in het teken van het coronavirus. De uitbraak is begonnen in de Chinese stad Wuhan en ondertussen wordt het lijstje van landen met besmettingen alsmaar langer. Er waren 83.774 besmettingen geregistreerd op het moment dat deze vraag werd geschreven. Het huidige juiste aantal ken ik niet. Uit onderzoek blijkt dat 2.867 personen overleden zijn aan het virus.

Er zijn ook al heel wat gevallen van het Coronavirus in België vastgesteld. Ondertussen zijn er ook al 8 in Brussel. Fase 2 van het crisisplan is geactiveerd. Dat betekent dat de leiding in handen van de federale overheid is. Er is nog altijd geen sprake van een ramp. Daar is pas sprake van als je geen connectie kunt maken tussen de besmette persoon en diegenen die hij of zij heeft bezocht, dus als het individu zich bevindt buiten de kenniszone van de besmette persoon. Pas dan treedt fase 3 van het Rampenplan in werking. Gelukkig is dat nog niet het geval.

Vooraf jongeren stellen zich veel vragen en vertellen wilde cowboyverhalen. Een week geleden ving ik in de metro een gesprek van een groep tieners op. Die vertoonden een disproportionele angst. Het is belangrijk om in dit dossier het hoofd koel te houden en paniekgedrag in te tomen.

Hoe worden de Brusselse Nederlandstalige scholen geïnformeerd over dit nieuwe virus?

Voorziet u, in samenwerking met het Lokaal Gezondheidsoverleg (LOGO) Brussel, in een bewustmakingscampagne voor de leerkrachten en leerlingen om ze correct te informeren over het virus en zijn risico's?

Uit onderzoek blijkt dat wereldwijd 2.867 mensen overleden zijn aan het virus. Het gaat meestal om oudere mensen en mensen met een zwakke gezondheid. Plant u ook een bewustmakingscampagne in de lokale dienstencentra en woonzorgcentra?

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Het aantal besmette patiënten met het coronavirus nam de afgelopen dagen toe, in het hele land en ook in Brussel. Dat aantal zal nog blijven stijgen want de piek is nog niet bereikt. Het meest recente officiële cijfer is 12 besmette patiënten in Brussel. We moeten ons echter niet op de cijfers focussen want die veranderen per dag en zelfs per uur.

De bezorgdheid over het virus is begrijpelijk. Zoals u ook aangeeft, is het belangrijk om het hoofd koel te houden en om heel helder en uniform te communiceren. De verschillende overheden moeten dezelfde boodschap geven en die ook consequent herhalen. Op die manier weten de mensen zeer goed wat er te gebeuren staat. Dat geeft veel meer vertrouwen. Als er

verschillende boodschappen worden gegeven, creëert dat meer onrust. Dat moeten we vermijden. Veel Franstalige landgenoten kijken naar buitenlandse en vooral Franse media. Dat heeft al een impact. Daarom is het essentieel dat de Belgische overheidskanalen systematisch dezelfde boodschap geven.

Om alle verwarring te vermijden, verwijs ik graag naar de officiële websites. Die geven betrouwbare, relevante en actuele informatie weer. De federale overheid lanceerde een website, www.info-coronavirus.be, waarop informatie over het virus en enkele richtlijnen voor burgers, gebundeld wordt. Burgers met vragen kunnen ook terecht op 1 telefoonnummer: 0800 14 689. Ook de Vlaamse overheid geeft sectorgebonden advies en richtlijnen mee. De Brusselse overheid informeert ook.

We tonen hier aan hoe belangrijk het is om het beleid te coördineren want anders komen er reacties van 9 bevoegde ministers. Ik ben blij dat Brussel ervoor gekozen heeft om minister Alain Maron de coördinatie te laten opnemen. In Vlaanderen volgt minister Wouter Beke de situatie op en federaal coördineert minister Maggie De Block het geheel samen met de verschillende regio's. Op die manier krijg je een coherente werking. Tot nu toe verloopt dat goed.

Het departement Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap volgt de ontwikkelingen op de voet en informeert de scholen via de webpagina van Onderwijs Vlaanderen. Alle scholen en CLB's vinden op die website de maatregelen en ontwikkelingen terug. Het CLB informeert proactief en biedt de nodige ondersteuning. De maatregelen gelden uiteraard ook voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Via sociale media van Onderwijs Vlaanderen worden de scholen eveneens op de hoogte gehouden. Tijdschrift *Klasse* heeft een breed bereik en informeert alle Nederlandstalige scholen, zowel in Vlaanderen als in Brussel. Ook de onderwijskoepels informeren de scholen.

De onderwijsinstellingen Kasterlinden en Zaveldal werden door de algemeen directeur van de directie Onderwijs en Vorming van de VGC op de hoogte gebracht van de maatregelen die ze in acht moeten nemen. Zoals alle andere scholen worden ook zij ondersteund door het CLB.

Scholen, leerkrachten en personeel volgen dezelfde instructies op om de verspreiding te voorkomen. Het is in de eerste plaats belangrijk dat de leerkrachten uitleg geven. Het CLB biedt daarin de nodige ondersteuning. Dat gaat over het regelmatig en grondig wassen van de handen, thuis te blijven als je ziek bent, in papieren zakdoekjes of in de binnenkant van de elleboog te niezen of te hoesten.

Leerlingen of personeel zonder ziektesymptomen moeten naar school en zetten hun gewone activiteiten verder. Leerlingen of personeel die in een hoog risicogebied zijn geweest, moeten waakzaam zijn voor symptomen. Hebben ze die niet, is er geen enkele reden om thuis te blijven. Dan zijn ze veilig. Krijgen leerlingen of personeel symptomen op school, dan verlaten ze meteen de klas en halen de ouders ze op. Zij nemen contact op met de huisarts voor opvolging en behandeling. Als onderzoek uitwijst dat het om een coronabesmetting gaat, verwittigt de huisarts het team Infectieziektebestrijding en Vaccinatie van het Agentschap Zorg en Gezondheid. Dat neemt de nodige maatregelen. Per geval wordt bekeken of een quarantaine van de klas of de school nodig is of niet.

Op dit moment lijkt een Brusselse bewustmakingscampagne niet wenselijk. Dat wordt geëvalueerd. Als het nodig is, doen we meer. LOGO Brussel heeft de richtlijnen van de

Vlaamse overheid op de website en facebookpagina geplaatst. Het informeert ook in het kader van die richtlijnen.

De voorzorgsmaatregelen die de overheden nemen, de tips om verspreiding te voorkomen en het telefonisch contactnummer worden hier ook weergegeven. De affiche met deze tips en de affiche met de afbeelding over hoe de handen moeten gewassen worden, kunnen van de website gedownload worden.

Voor wat betreft de bewustmakingscampagne richting de lokale dienstencentra en woonzorgcentra, klopt het dat oudere mensen en mensen met onderliggende aandoeningen van hart, longen, nieren of met minder weerstand een risicogroep voor het nieuwe coronavirus zijn. Op dit moment lopen bewoners van woonzorgcentra of andere zorgvoorzieningen een bijzonder klein risico op besmetting. Het volstaat daarom om met extra aandacht de adviezen toe te passen die ook andere virale infecties, zoals de griep, helpen voorkomen. Ook hier geldt dat de adviezen en richtlijnen specifiek met betrekking tot het Coronavirus teruggevonden kunnen worden op de website van de Vlaamse overheid.

Er werden momenteel nog geen richtlijnen bezorgd door de Vlaamse overheid aan de Brusselse lokale dienstencentra. Die zijn wel online raadpleegbaar. De VGC heeft de lokale dienstencentra op de hoogte gebracht en geïnformeerd. De affiches met tips om verdere verspreiding te voorkomen, die ook terug te vinden is op onder andere de website van LOGO Brussel, wordt ook aan de lokale dienstencentra bezorgd.

De VGC volgt de richtlijnen van de federale en Vlaamse overheid. Het komt erop aan om te zorgen voor een tijdige, adequate, serene en eenduidige informatieverstrekking naar alle betrokkenen. Dat garanderen is op dit moment de grootste taak van de overheid. Daarnaast is het belangrijk om te luisteren naar de experts, dag per dag de informatie op te volgen en na te gaan welke stappen er gezet moeten worden.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Dat was heel concreet.

- *Het incident is gesloten.*

- *De vergadering wordt om 12.27 uur gesloten.*
- *De Raad gaat tot nadere bijeenroeping uiteen.*

BIJLAGEN

Commissievergaderingen - verslag

*Commissie voor Onderwijs en Scholenbouw
van 5 februari 2020*

Studiebezoek: Onderwijscentrum Brussel

SAMENVATTEND VERSLAG

– Stuk 749 (2019-2020) – Nr. 1

Schriftelijke vragen – Indiening

Er werden schriftelijke vragen ingediend door mevrouw Bianca Debaets.

TREFWOORDENREGISTER

Actualiteitsdebatten

- Zie** - Zij-instromers in het Nederlandstalig onderwijs in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
 - De intentie van de Vlaamse Regering om een bindende taalttest in te stellen als toelatingsvoorwaarde voor het lager onderwijs

Actualiteitsvraag

- Zie** - Het opzetten van een overlegstructuur met leerkrachten en directies om de kwaliteit van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel te versterken

Coronavirus Covid-19, blz. 38

De intentie van de Vlaamse Regering om een bindende taalttest in te stellen als toelatingsvoorwaarde voor het lager onderwijs, blz. 19

De mogelijke sluiting van Foyer Bodegem, blz. 30

De uitstroom van leerlingen die zich niet opnieuw inschrijven in het onderwijs, blz. 3

Het opzetten van een overlegstructuur met leerkrachten en directies om de kwaliteit van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel te versterken, blz. 27

Het overleg met Vlaams minister Ben Weyts over meertaligheid, blz. 8

Het sportbeleid van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, blz. 15

Samengevoegde interpellatie en vragen om uitleg

- Zie** - De mogelijke sluiting van Foyer Bodegem

Vragen om uitleg

- Zie** - Coronavirus Covid-19
 - De uitstroom van leerlingen die zich niet opnieuw inschrijven in het onderwijs
 - Het overleg met Vlaams minister Ben Weyts over meertaligheid
 - Het sportbeleid van de Vlaamse Gemeenschapscommissie

Zij-instromers in het Nederlandstalig onderwijs in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, blz. 19